Nr. 208. Kraków, Środa 8 Maja 1918. Rok XXXVII.

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

	rocznie	półrocznie	kwartalnie	miesięcznie
W miejscu	55 kor. 20 h.	27 kor. 60 h.	12 kor. 80 h.	4 kor. 60 h.
z odnoszeniem do domu	64 „ 80 „	32 „ 40 „	16 „ 20 „	5 „ 40 „
W Austro-Węgrzech: z jednorazową przesyłką poczt.	64 „ 80 „	32 „ 40 „	16 „ 20 „	5 „ 40 „
z dwurazową	72 „ — „	36 „ — „	18 „ — „	6 „ — „
W Państwie Niemieckiem	66 „ — „	33 „ — „	16 „ 50 „	5 „ 50 „
W innych państwach	78 „ — „	39 „ — „	19 „ 50 „	6 „ 50 „

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracyi „Nowej Reformy“ w Krakowie.

Redakcya: ul. Jagiellońska 10. Administracya: ul. św. Anny 3. Telefon Redakcyi 41. Administracyi Nr 241. Dla rozmów zamiejscowych 1572. Nr rach. poczt. Kasy oszczędn. 857.484.

Rękopisów nadsyłanych Redakcya nie zwraca.

We Lwowie sprzedaż numerów po 16 hl.: w Biurze dzienników S. Sokolowskiego, ulica Trzeciego Maja l. 5 i w Biurze Plehna, ulica Karola Ludwika 9

Cena numeru 20 hal.

NOWA REFORMA

WYDANIE PORANNE

Prenumeratę przyjmują:

Zamiejscowa: Administracya „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscowa: Administracya „Nowej Reformy“. — Główna trafika w Rynku. — Agencya J. Hopcasa A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Buporyca, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscowa prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: We Lwowie Biura dzienników: A. Buchstab ulica Karola Ludwika 21, S. Sokołowski ul. Trzeciego Maja 5; W Jarosławiu J. Szczyński. — W Tarnowie K. Rosiach. — W Wiedniu Herman Goldschmied (sprzedaż oddzielnych numerów), I. Wollzeile 6. — M. Dukes Nachfolger, Haasenstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurcie n. M., Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wrocławiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schalek (Wollzeile).

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracya „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 50 h., za każdy następny raz 40 h. — Do numeru niedzielnego i świątecznego o 50 procent drożej. Nadesłane po 1·50 h od wiersza. — Głosy publiczne po 3 kor. od wiersza. Układ tabelaryczny, cytrowy, skombinowany, pierwszy raz 60 h. — Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, cyrkularze, ogłoszenia i t. p.) przyjmuje się za cenę 9 koron od 100 egzempl. dla zamiejscowych a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratorów.

O nasz majątek narodowy.

Kraków, 8 maja.

Polityka polska w Wiedniu musi obracać się dokoła dwóch najważniejszych celów: obrony integralności Królestwa Polskiego i niepodzielności Galicyi. Oba te cele muszą przyświecać każdej inicyatywie politycznej i każdej kombinacyi, jakaby w kierunku polityki realnej z tymi lub innymi czynnikami w państwie mogła być przez Polaków robiona.

Do tych dwóch celów należy jednak niezwłocznie dołączyć jeszcze trzeci, mianowicie obronę materyalnego bytu polskiej ludności na kresach wschodnich na Ukrainie, Białej Rusi i Litwie.

Wogóle jest rzeczą bardzo charakterystyczną, że w społeczeństwie naszem straszliwa katastrofa socyalna, której ofiarą padła wielka własność polska na wschodnich kresach, stanowiąca tam podstawę i ostoję naszego stanu posiadania narodowego w tych ziemiach, poza odruchami przerażenia i poza ludzkiem uczuciem współczucia, nie wywołała żadnego głębszego refleksu, nie pobudziła do organizacyi samoobrony społeczeństwa i do rozwinięcia energicznej działalności dla częściowej przynajmniej naprawy straszliwej krzywdy.

Fakt ten jest najlepszą miarą wyczerpania i znękania naszego społeczeństwa. Niczem innem bowiem jak tylko ostatecznem znużeniem i wyczerpaniem nie możnaby objaśnić tego zjawiska, że to samo społeczeństwo, które z taką siłą dawało wyraz swemu słusznemu gniewowi na przeprowadzoną w Sejmie pruskiem ustawę o wywłaszczeniu i na zastosowanie jej w dwóch jedynych wypadkach, nie zdobyło się na żaden objaw samoobrony teraz, kiedy ofiarą już nie wywłaszczenia za odszkodowaniem, ale najdzikszego rabunku padła ogromna część polskiego majątku narodowego na wschodzie.

Potrzeba sobie uprzytomnić, o jak wielkie wartości tu chodzi, jakie straty nasza gospodarka narodowa wskutek rosyjskich i ukraińskich »reform« ogromnych poniosła. Wszak polska własność ziemska w t. zw. »Prowincyach zabranych« tj. w dziewięciu litewsko-ruskich guberniach byłej Rosyi wynosi mniej więcej ośm milionów hektarów, z czego na same trzy gubernie t. zw. »ukraińskie« t. j. Wołyń, Podole i Kijowszczyznę przypada 3 miliony hektarów. Posiadana przez Polaków w tych krajach przestrzeń wynosi około 80.000 kilometrów kwadratowych, więc więcej niż cała Galicya, dwie trzecie całego Królestwa Polskiego, dwa razy więcej, niż cały zabór pruski. Olbrzymi ten obszar, starczący [illegible] dowania zupełnie poważnego państw[illegible] razy większy, niż Szwajcarya, a dwa [illegible] razy większy, niż Belgia) znajduje się w najbardziej bezpośredniem, bo prywatnem i osobistem posiadaniu Polaków, tworząc dla milionów naszych rodaków warsztat pracy, dla całego narodu naszego konieczny a trwały punkt oparcia w jego nieodzownem pokojowe[illegible] wolnem od wszelkich tendencyj politycznych przenikaniu ku wschodowi, jako jedynej, względnie wolnej jeszcze przestrzeni dla rozmieszczenia naturalnego przyrostu sił polskich.

Wartość tych posiadłości polskich wraz z tem wszystkiem, co się na nich jeszcze na początku ubiegłej zimy znajdowało, więc z dworami, pałacami i domami, z urządzeniami gospodarczemi, inwentarzami i fabrykami jak cukrownie, gorzelnie, krochmalnie itd., obliczana według dzisiejszych cen, wynosi co najmniej 30 miliardów koron. Jakkolwiek wysoko szacowanoby ogólny nasz dzisiejszy majątek narodowy, straty poniesione przez własność polską na wschodzie wskutek wojny, przedewszystkiem zaś wskutek rewolucyjnych pogromów, stanowią zawsze bardzo znaczną część tego majątku. Utrata tej części oznacza też nietylko zrujnowanie kilku milionów polskich egzystencyj, ale bardzo ciężkie zubożenie całego narodu polskiego.

Własność polska na wschodzie, dzięki swemu historycznemu pochodzeniu, jest tak ukształtowana, że zaledwie 10 proc. jej przypada na drobną własność włościańską. Całą zaś resztę stanowią posiadłości wielkie, nieraz ogromne latyfundya. Byłoby jednak albo beznadziejnem zaślepieniem albo wręcz złą wiarą, gdyby się twierdziło, że podnosząc kwestyę obrony polskiej własności na kresach wschodnich, staje się w obronie samej tylko wielkiej własności ziemskiej, w obronie latyfundyów i tych form władania ziemią, które pod wieloma względami są istotnie przestarzałe i domagają się rychłej ale rozumnej, na poszanowaniu prawa własności opartej reformy. Nie chodzi tu o interesy tej czy innej klasy społecznej, ale o część majątku narodowego, która posiadana przez wielkich czy małych rolników, nie powinna wyjść z rąk polskich, nie może być bez najcięższej szkody dla całego narodu stracona, z ogólnego naszego majątku narodowego.

Tymczasem taka właśnie strata grozi nam dzisiaj bezpośrednio. Raczej strata stała się już faktem dokonanym i teraz potrzeba mówić nie o zapobieżeniu jej, ale o częściowem przynajmniej naprawieniu.

W nowo powstającem państwie ukraińskiem dokonał się z końcem ubiegłego miesiąca wielki przewrót. Władza wróciła znowu do rąk żywiołów porządku i ładu państwowego. Panowaniu niedojrzałych lub wręcz zbrodniczych żywiołów położono kres. T. zw. »socyalizacya« ziemi tj. — nazywając rzeczy poprostu — rabunek własności ziemskiej, został skasowany.

Fakta te otwierają pewne realne możliwości dla ratowania polskiej własności przynajmniej w trzech t. zw. »ukraińskich» guberniach t. j. wołyńskiej, podolskiej i kijowskiej. Mocarstwa centralne, których ekspedycye wojskowe działają w tych krajach, przy których pomocy powstaje nowe państwo ukraińskie i które mają samo najbliższy i najważniejszy cel w tem, aby zapewnić sobie zboże ukraińskie na bezpośrednią i dalszą przyszłość, muszą zrozumieć, że dopuszczenie do zrujnowania polskiej własności rolnej na Rusi, stanowiącej naogół połowę całej tamtejszej własności wielkiej, a bardzo znaczną część ogólnej, byłoby przedewszystkiem dla interesów aprowizacyjnych samych mocarstw centralnych błędem bardzo zgubnym.

Kto chce się aprowizować trwale na Ukrainie, ten musi dopomódz tamtejszej wielkiej własności rolnej do odbudowy po doznanej katastrofie, bo tylko wielka własność zdolna jest do produkowania na wywóz. Nie można zaś odbudować wielkiej własności, pomijając interesy polskie, ponieważ w ręku polskiem znajduje się połowa tej wielkiej własności.

Obecnie nastręcza się możliwość zrobienia takiego kroku ku odbudowie tej, i to kroku realnego, który samym mocarstwom centralnym w pierwszym rzędzie przyniesie pożytek. Oto jedynem, co obok ziemi nagiej i spustoszonej pozostało jeszcze wielkiej własności na Rusi, są obszary roli, wzięte pod oziminy. Według najostrożniejszych obliczeń, oziminy te dałyby mocarstwom centralnym 4 do 5 milionów centnarów metrycznych pszenicy i żyta, nie licząc słomy i wielkich obszarów pasz szlachetnych jak koniczyska i sta[illegible] unie kultywowane łąki.

Aby jednak plon z tych ozimin otrzymać, musiałyby mocarstwa centralne zakupić je zaraz teraz, jak się to mówi, »na pniu« i samo wziąć w ręce organizacyę żniwa, ponieważ nie ulega wątpliwości, że wielcy właściciele, pozbawieni inwentarzy, z rozpierzchniętym i zdezorganizowanym personalem gospodarczym, wśród ludności chłopskiej, która po pogromach jeszcze nie ochłonęła, żniw takich sami przeprowadzić nie będą w stanie.

Zakupno tych ozimin, licząc po 80 koron z metra zboża, kosztowałoby około pół miliarda koron. Kapitał ten, oddany do dyspozycyi właścicieli ziemskich, umożliwiłby im częściową odbudowę gospodarstw, co wyraziłoby się już w przyszłej kampanii gospodarczej dalszem wzmożeniem się produkcyi zbożowej, więc zabezpieczyłoby aprowizacyę mocarstw na przyszłość, mogłoby także przyśpieszyć powrót normalnych cen na rynek zbożowy, tą drogą wprost amortyzując koszta zakupu tych ozimin.

Koło polskie, którego polska opinia narodowa nie może uwolnić od obowiązku zajęcia się losem rodaków naszych na wschodzie, powinno ująć tę sprawę w swoje ręce i korzystając z pierwszej sposobności, postawić ją w równym rzędzie z wszelkimi innymi postulatami narodowymi.

Komunikat austro-węgierski.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 8 maja.

Urzędowo ogłaszają 7 maja:

Wskutek niepogody ogień artyleryjski się zmniejszył.

Szef sztabu generalnego.

Komunikat niemiecki.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 8 maja.

Urzędowo ogłaszają 7 maja:

Zachodni teren wojny:

Na frontach bojowych działalność artyleryi w godzinach porannych była żywą, później jednak za dnia zmniejszyła się. Na północnym brzegu Lys rozbiły się wypady angielskich kompanij. Między Ancrą a Sommą nieprzyjaciel popchnął Australczyków do nocnego ataku. Po obu stronach drogi Corbie—Bray zdołali oni dotrzeć do naszych przednich linij. Zresztą ich dwukrotny atak załamał się już przed naszemi stratami, przysparzając nieprzyjacielowi wiele strat. Walka artyleryjska bardzo silna trwała tutaj aż do brzasku dnia. Na południe od Brimont oddziały szturmowe wypadły przez kanał Aisny na nieprzyjacielskie stanowiska pod Coucy i przyprowadziły z powrotem jeńców. Na reszcie frontu odosobnione walki w przedpolu.

Wschodni teren wojny:

W zakładach portowych Mariopolu ostrzeliwał nas rosyjski okręt.

Front macedoński: Znaczne oddziały angielskie zaatakowały wczoraj wieczór stanowiska bułgarskie na południe od jeziora Dojran, lecz zostały odparte.

Widownia wojny w Azyi:

Wypad angielskich brygad z Jerycha przez Jordan ku wschodowi i północnemu wschodowi rozbił się. Po zaciętych pięciodniowych walkach odrzucono nieprzyjaciela do jego stanowisk, z których wyszedł. Przytem odznaczyły się u boku tureckich towarzyszy broni części wojsk niemieckich. Zdobycz, wzięta Anglikom, jest znaczna.

Pierwszy generalny kwatermistrz
Ludendorff.

Zbrojenia Ameryki.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Waszyngton, 8 maja.

(Reuter). Urząd wojenny zażądał od kongresu **miliarda dolarów na sporządzenie samolotów**, poza wydaną już na ten cel kwotą 640 milionów.

Balfour o propozycyach pokojowych.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Londyn, 8 maja.

(Reuter). W Izbie gmin zapytuje Snowden, czy poczynione zostały jakieś propozycye pokojowe, jakiego rodzaju są one i jaką na nie dano odpowiedź, czy jest faktem, że stało się to przez pośrednika z kraju neutralnego, który przedłożył próbę nieobowiązujących propozycyj dla rokowań pokojowych.

Minister spraw zagranicznych Balfour odpowiedział, że w ostatnich czasach **nie było żadnej propozycyi pokojowej i że niema tu żadnego takiego pośrednika neutralnego.** Na dalsze pytanie oświadczył Balfour, że jego zdaniem, telegram haski, który podaje pewne szczegóły o propozycyach, przedłożonych przez osobistość wymienioną rządowi angielskiemu, jest nonsensem.

Losy pruskiej reformy wyborczej.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 8 maja.

Sejm odrzucił wczoraj wniesione przez centrum do przedłożenia o reformie wnioski zabezpieczające, które przyszłą zmianę prawa wyborczego czynią zawisłą od większości dwóch trzecich głosów i domagają się ustalenia praw kościoła.

Sytuacya w Sejmie jest zupełnie niewyjaśniona. Obiegają różne pogłoski np. o ustąpieniu wiceprezydenta dra Friedberga i ministra spraw wewnętrznych Drewsa. Pogłoski te polegają na błędnych kombinacyach.

W poniedziałek rozpocznie się trzecie czytanie reformy wyborczej.

W kołach poinformowanych spodziewają się, że nawet po odrzuceniu przedłożenia w trzeciem czytaniu, **rząd teraz nie zdecyduje się na rozwiązanie Sejmu,** lecz projekt reformy prześle Izbie panów w brzmieniu, uchwalonem przez Izbę poselską, a w Izbie panów rokowania przeciągną się do jesieni. Znajdzie się w niej większość dla ogólnego prawa wyborczego. — Zmienione przedłożenie musiałoby wrócić do Izby posłów, a gdyby Izba ta odrzuciła przedłożenie, rząd przystąpiłby do rozwiązania Sejmu.

Zniesienie posterunków zaciągowych w Chełmszczyźnie.

Lwowski »Wiek Nowy« donosi z Warszawy: W sobotę dnia 27 kwietnia **wyszedł rozkaz »Polnische Wehrmacht«, znoszący posterunki zaciągowe w Chełmszczyźnie.** Na skutek tego rozkazu odbyła się konferencya z eksc. Bartem; celem uchylenia tego rozkazu projektowano jest przedewszystkiem utworzenie w Zamościu lub ewentualnie w Lublinie podwójnych posterunków, z których jeden ma działać na ziemiach zagrożonych.

Podpisanie układu pokojowego z Rumunią.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Bukareszt, 8 maja.

Układ pokojowy z Rumunią został wczoraj o godz. 12 w południe podpisany na zamku Cotroceni. W ten sposób ukończono obszerną pracę dyplomatyczną, która poświęcona była pokojowi z Rumunią i **na całym froncie wschodnim dokonało się przejście ze stanu wojennego do stanu pokojowego.**

Minister spraw zagranicznych Burian odjechał po południu wraz z delegatami austro-węgierskimi do Wiednia.

Traktat pokojowy z Rumunią.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 8 maja.

Układ pokojowy między Niemcami, Austro-Węgrami, Bułgaryą i Turcyą a Rumunią opiewa:

Niemcy, Austro-Węgry, Bułgarya i Turcya jako jedna strona, zaś Rumunia jako druga strona, wiedzione życzeniem ukończenia stanu wojennego między sobą i przywrócenia przyjacielskich stosunków między swymi narodami w dziedzinie politycznej, prawnej i gospodarczej, **postanowiły preliminarz pokojowy, podpisany 5 marca br. w Buftea, przemienić w ostateczny układ pokojowy.** Dlatego pełnomocnicy rządów wyż wymienionych mocarstw zebrali się dla dalszych rokowań pokojowych w Bukareszcie i po przedłożeniu swych pełnomocnictw, które uznano za wystawione należycie, zgodzili się na następujące postanowienia:

Rozdział I.
ZAKOŃCZENIE STANU WOJENNEGO.

Art. I. Niemcy, Austro-Węgry, Bułgarya i Turcya jako jedna, zaś Rumunia jako druga strona oświadczają, że **stan wojenny między nimi zakończył się.** Strony traktatowe są zdecydowane żyć odtąd ze sobą w pokoju i w przyjaźni.

PODJĘCIE STOSUNKÓW DYPLOMATYCZNYCH.

Art. II. Stosunki dyplomatyczne i konsularne między stronami traktatowemi będą podjęte napowrót natychmiast po ratyfikacyi traktatu pokojowego. Co do dopuszczenia konsulów obu stron zastrzeżone są dalsze umowy.

Rozdział II.
DEMOBILIZACYA SIŁ ZBROJNYCH RUMUNII.

Art. III. Tocząca się **demobilizacya armii rumuńskiej przeprowadzona będzie zaraz po podpisaniu traktatu pokojowego,** według postanowień, zawartych w art. IV do włącznie VII.

Art. VIII. Rumuńskie siły zbrojne **na rzekach** i morzu aż do wyjaśnienia się stosunków w Besarabii pozostają w pełnem uzbrojeniu z pełną załogą, o ile wedle art IX załoga nie ma być zmniejszoną. Potem te siły zbrojne mają być sprowadzone do zwykłego stanu pokojowego.

Rozdział III.
ODSTĄPIENIA TERYTORYÓW.

Art. X. Co do Dobrudży, którą Rumunia ma odstąpić wedle Nr. 1 preliminarzy pokojowych, postanawia się, co następuje:

a) **Rumunia odstępuje Bułgaryi wraz z poprawką granic obszar bułgarski, który jej przypadł** wedle traktatu pokojowego bukaresztenskiego z r. 1913 (następuje ścisłe określenie linii granicznej). Komisya, złożona z przedstawicieli mocarstw centralnych, zaraz po podpisaniu traktatu pokojowego, ma na miejscu ustalić i wytyczyć nową linię graniczną w Dobrudży. Granica dunajowa między obszarem granicznym Bułgaryi a Rumunii biegnie wzdłuż doliny rzeki. Co do określenia granicy wnet po podpisaniu traktatu pokojowego ma się ułożyć bliższe szczegóły między obu mocarstwami. Wytknięcie granicy nastąpi w jesieni 1918 r. przy niskim stanie wody.

b) **Rumunia odstępuje sprzymierzonym mocarstwom część Dobrudży, leżącą na północ wymienionej pod a) nowej linii granicznej aż do Dunaju, a mianowicie między widłami rzeki a morzem Czarnem aż do ramienia Sw. Jerzego.** Granicę dunajową między obszarem, odstąpionym na rzecz mocarstw centralnych, a Rumunią, tworzyć będzie dolina rzeki. Dla ustalenia granicy doliną, po podpisaniu traktatu pokojowego między interesowanemi mocarstwami omówione będą bliższe szczegóły. Wy-

---

FERDYNAND HOESICK.

Ze wspomnień o Lucyanie Rydlu.

Epitaphium.

7

(Ciąg dalszy.)

W niedługi czas potem w r. 1901 Rydel ożenił się w Bronowicach z siostrą żony Włodzimierza Tetmajera. Huczne wesele odbyło się tamże, w domu Włodz. Tetmajera. Było to typowe wesele chłopskie, z tą różnicą, iż w niem oprócz włościan miejscowych wzięło udział kilkanaście osób z inteligencyi krakowskiej. Wśród zaproszonych gości, między którymi znalazła się pani Pareńska z córkami, redaktor »Czasu« Starzewski, Witold Noskowski, Kasper Żelechowski i inni, znalazł się także i przyjaciel pana młodego, Stanisław Wyspiański, wówczas już autor całego szeregu dramatów greckich i narodowych aż do »Klątwy« i »Legionu« włącznie. To dziwne, a pod żadnym względem nie banalne wesele zrobiło na Wyspiańskim tak silne wrażenie, tyle mu nasunęło najrozmaitszych obserwacyi i refleksyi, iż pod tem wrażeniem napisał sztukę realistyczno-fantastyczną p. t. »Wesele Rydla«, w której tak dalece dał wierny obraz rzeczywistości, iż wszystkie występujące w niej osoby były wymienione z imienia i z nazwiska. Tak przedstawiał się jeszcze pierwszy egzemplarz manuskryptu, własną ręką autora przepisany na czysto. Dopiero w druku ukazał się dramat ten pod skróconym i ogólnym tytułem »Wesele«, a występujące w nim osoby zostały oznaczone ogólnikowo, jako gospodarz, pan młody, radczyni, poeta, dziennikarz, nos, Kasper. O sztuce tej, z powodu jej jasełkowego charakteru, przedostały się do Warszawy, kolportowane przez niektórych przyjaciół poety, najdziwaczniejsze wieści (jak się okazało później, całkiem niezgodne z prawdą), aż w końcu w marcu 1901 r. »Wesele« wystawione w Krakowie zdobyło sobie wprost żywiołowy sukces, tak, iż Wyspiański, aż do tej chwili zapoznawany przez ogół, i jako malarz, i jako poeta, w jednej chwili stał się głośnym w całej Polsce pisarzem narodowym.

Nawiasem mówiąc, gdym w jakiś czas potem, zapytywał Wyspiańskiego, czy była jaka różnica między tekstem »Wesela Rydla«, o którem sobie w Warszawie opowiadano takie krotochwilne rzeczy, a tem patryotycznem »Weselem«, które poznaliśmy z książki i ze sceny, odpowiedział mi, że w samym tekscie nie było żadnej różnicy, oprócz różnicy w tytule i w spisie występujących osób, których rzeczywiste nazwiska zostały w druku dla łatwo zrozumiałych powodów zastąpione ogólnikami, co zresztą w niczem postaci rzeczy nie zmienia, bo i tak wszyscy, w Krakowie przynajmniej, wiedzą, kogo przez daną figurę rozumieć. A powtóre, dla zrozumienia idei utworu jest to zgoła zbyteczne.

Gdym od r. 1905 zamieszkał w Krakowie na stałe, widywaliśmy się z Rydlem ciągle, gdyż o ile nie przebywał u siebie w Toniach, o tyle bywał codzień o 3-ciej w kawiarni Sauera, bądź dla gawędy, bądź dla szachów, których był ogromnym amatorem. Gdy pracował nad swą trylogią o Zygmuncie Auguście, często mi z niej czytał wyjątki, bo wogóle do czytania swych rzeczy przyjaciołom był skory. Tak samo bywało i w Toniach, gdy się do niego przyjechało w niedzielę: gdy nasze żony miały sobie coś do powiedzenia o swoich sprawach domowych, o gospodarstwie, o dzieciach, on brał mnie do swej pracowni, pełnej książek i dzieł sztuki, i czytał mi bądź sceny z Zygmunta Augusta, bądź drobne wiersze, najczęściej sonety, które napisał w ostatnich czasach. Niezależnie od tego powtarzałem mu przy każdej sposobności moje »preterea censeo«, ażeby tłómaczył »Iliadę«.

Wogóle literatura była najczęstszym tematem naszych rozmów. Gdym w roku 1911 pisał studyum o »Elegiach rzymskich« Goethego, w którem mi wypadło zacytować parę wierszy twórcy »Fausta«, dotąd nie przyswojonych naszemu językowi, prosiłem Rydla, żeby je przetłómaczył której wolnej chwili. Oświadczył mi, że o ile są niedługie, to je gotów przetłómaczyć zaraz, w ciągu pierwszego wieczora. Wobec tego nazajutrz przyniosłem mu do kawiarni Sauera rzeczone wiersze, on zaś, przeczytawszy je, jedno tylko postawił żądanie, żebym mu przetłumaczony przez Goethego w jego »Italienische Reise« wyjątek z »Tristiów« Owidyusza, przyniósł w łacińskim oryginale, bo po co tłómaczyć z tłómaczenia, choćby to nawet było tłómaczenie Goethego, kiedy może tłómaczyć z oryginalnego tekstu. Uczyniwszy temu słusznemu, a tak dla jego sumienności literackiej charakterystycznemu życzeniu zadość, nie przypuszczałem, by rzeczywiście już następnego dnia przyniósł mi gotowy wierszy tych przekład. A jednak przyniósł go, i to jaki jeszcze przekład! Tylko on jeden potrafił tak tłómaczyć poetów!

Oto jak w tem jego tłómaczeniu wypadł wiersz Owidyusza, którym Goethe, w wilię wyjazdu z Rzymu, żegnał się z wiecznem miastem, a którego dalibóg nie przetłómaczył lepiej:

Gdy obraz tak smutny tej nocy przed moją przesuwa się duszą,
Co w Rzymie ostatni już kres przeżytych znaczyła mych dni:
Gdy wspomnę, jak w noc tę poza mną to wszystko, co kocham, zostało:
Wciąż jeszcze i teraz mi z ócz gorące puszczają się łzy...
I ludzkie zamilkły już głosy, i ścichło już psów ujadanie,
A nocnych rumaków swych bieg już Luna toczyła wśród gwiazd·
Jam ku niej spojrzenie podnosił, tom znowu je słał na Kapitol,
Co Larów mych bliski tak był, a jednak nie pomógł mi nic.

Równie pięknie wypadł jego przekład następującego epigramatu Goethego, malującego tęsknotę poety za pozostawioną w Rzymie ukochaną:

Ja dotąd w ramiona spragnione ogarniam to moje kochanie,
I sercem ja dotąd co sił do piersi przytulam się jej,
I dotąd wciąż jeszcze mą głowę na jej opierając kolanach,
Podnoszę ku górze mój wzrok, do ócz jej, do słodkich jej ust.
Więc mógłby kto rzec: „Niewieściuchu, tak dni swe przepędzasz na niczem!“
Ach jakże ja spędzam je źle! Posłuchaj mnie, jaki mój los:
Daleko za sobą, niestety, mam radość jedyną żywota,
Wszak dzisiaj dwudziesty już dzień, jak wlecze mię ciągle ten wóz;
Raz weturynowie mnie złoszczą to znów oberżysta mi schlebia,
To sługus miejscowy mi łże, bo w pole mnie wywieźć by rad;
A gdy się zamykam przed nimi, w swe szpony mnie poczmistrz dostaje:
Tu byle pocztylion to pan, nie mówiąc o panach na cle!...
„Już nic nie rozumiem sam sobie zaprzeczasz! Zdawało się przecie.
Że ziemski jaśnieje ci raj, gdzie szczęścia, jak Rynald, masz w bród!“
Ach, dobrze ja siebie rozumiem: ja ciałem tę podróż odbywam,
Tymczasem wciąż jeszcze mój duch na łonie kochanki mej śni!...

Wystarcza porównać przekład ten z oryginałem, ażeby przekonać się, że nic tu przez Rydla nie zostało uronionem, co wyrwało się ze stęsknionego serca Goethego, ani pod względem myśli, oddanej najwierniej, prawie dosłownie, ani pod względem nastroju, wyjątkowo rzewnego i czułego, pomimo klasycznej formy wiersza.

(C. d. n.)

łyczenie granicy nastąpi w jesieni 1918 przy niskim stanie wody. Mocarstwa sprzymierzone postarają się, by Rumunia otrzymała zapewnioną drogę handlową do morza Czarnego przez Czarną Wodę—Konstancę.

Art. XI. Rumunia **zgadza się, by jej granica została poprawiona na korzyść Austro-Węgier.** Tutaj w załączonej mapie wytyka się ściśle tę granicę.

Art. XII. Majątek państwowy, który Rumunia odstępuje, przechodzi na państwa te obszary otrzymujące bez odszkodowania i bez żadnego ciężaru, jednakże z zastrzeżeniem praw prywatnych. Z poprzedniej przynależności tych obszarów do Rumunii ani dla niej ani dla państw, obszary te otrzymujących, nie mają wyniknąć żadne zobowiązania. Zresztą państwa, którym obszary te przepadną, ułożą się z Rumunią co do następujących punktów:

1) Co do przynależności państwowej dotychczasowych rumuńskich mieszkańców w tych obszarach, przyczem w każdym razie należy im przyznać prawo opcyi i prawo przesiedlenia się.
2) Co do majątków komunalnych w rozciętych przez owe granice okręgach.
3) Co do archiwów ze względu na akty władz sądowych i administracyjnych, depozyta sądowe i administracyjne i rejestra personalne.
4) Co do traktowania nowych granic.
5) Co do wpływu zmian teryotoryalnych na okręgi dyecezyalne.
6) Co do wpływu tych zmian na traktaki państwowe.

Rozdział IV.
ODSZKODOWANIA WOJENNE.

Art. XIII. Strony traktatowe **zrzekają się wzajemnie zwrotu swoich kosztów wojennych,** to jest państwowych wydatków na wojnę. — Uregulowanie szkód wojennych zastrzega się osobnym umowom.

Rozdział V.
POSTANOWIENIA O OPRÓŻNIENIU OBSADZONYCH OBSZARÓW.

W art. XIV do XXIII zawarte są te postanowienia, według których ma się opróżnić obsadzone obszary rumuńskie w terminie później ustalić się mającym. Siła wojska okupacyjnego, nie wliczając formacyj, zajętych w przedsiębiorstwach gospodarczych, nie będzie przekraczała sześciu dywizyj. **Teraźniejszy zarząd okupacyjny pozostanie aż do ratyfikacyi traktatu pokojowego,** jednak rząd rumuński wnet po podpisaniu układu pokojowego jest upoważniony, celem uzupełnienia ciała urzędniczego, dokonać nominacyi w tem ciele według swego uznania. **Aż do opróżnienia okupacyi przydzieli się ministerstwu po jednym urzędniku cywilnym administracyi okupacyjnej,** aby ułatwić przejście administracyi cywilnej na władze rumuńskie. **Władze rumuńskie mają respektować zarządzenia, które komendant wojska okupacyjnego będzie uważał za niezbędne** w interesie bezpieczeństwa obsadzonego obszaru i bezpieczeństwa wyżywienia wojska i rozdziału wojska.

Kolej, poczta i telegraf aż do dalszego rozporządzenia pozostają w administracyi wojskowej i mają stać do dyspozycyi władzom i ludności rumuńskiej według odpowiednich postanowień. Sądy rumuńskie w zasadzie obejmują sądownictwo w obszarach okupowanych w pełnej mierze. **Mocarstwa** sprzymierzone zastrzegają sobie sądownictwo jakoteż władzę policyjną nad osobami, przynależnemi do wojska okupacyjnego. Czyny karygodne względem wojska okupacyjnego sądzić będą sądy wojskowe, tak samo przekroczenia zarządzeń administracyi okupacyjnej. Reemigracya do obszaru okupowanego odbywać się może tylko w miarę, jak rząd rumuński zapewni pomieszczenie dla osób wracających. **Prawo rekwizycyi wojska okupacyjnego** ogranicza się do zboża, owoców strączkowych, paszy, wełny, bydła i mięsa z produkcyi r. 1918, dalej do drzewa, nafty i produktów naftowych, przyczem ma się odpowiednio uwzględnić prawidłowy plan poboru i zaspokoić potrzeby Rumunii. **Od chwili ratyfikacyi układu pokojowego koszta utrzymania wojska okupacyjnego ponosi** Rumunia. Osobne umowy mają być wydane o szczegółach objęcia administracyi cywilnej oraz zniesienia zarządu administracyi okupacyjnej. Wydatki na inwestycye, które mocarstwa sprzymierzone poniosły ze swoich środków na roboty publiczne, wraz z przedsiębiorstwami przemysłowemi mają być zwrócone przy oddawaniu tych robót i przedsiębiorstw. Aż do opróżnienia przedsiębiorstwa te pozostaną w zarządzie wojskowym.

Rozdział VI.
UREGULOWANIE ŻEGLUGI NA DUNAJU.

Traktują o tem artykuły od XXIV do XXVI.

Rozdział VII.
ZRÓWNANIE WYZNAŃ RELIGIJNYCH W RUMUNII.

Art. XXVII. Wyznaniom rzymsko-katolickiemu, grecko-unickiemu, bułgarsko-prawosławnemu, protestanckiemu, muzułmańskiemu i żydowskiemu przyznaje się w Rumunii taką samą wolność i taką samą opiekę ustaw i władz jak wyznaniu rumuńsko-prawosławnemu. Zwłaszcza ma im przysługiwać prawo zakładania probostw i gmin wyznaniowych, szkół, które będzie się uważać za szkoły prywatne i nie będzie się im stawiało żadnych trudności, wyjąwszy wypadki naruszenia bezpieczeństwa państwowego lub porządku publicznego. We wszystkich szkołach prywatnych i publicznych można uczniów zniewalać do udziału w nauce religii tylko o tyle, o ile jej udzielają powołani nauczyciele wyznania uczniów.

Art. XXVIII. Różnice między religijnemi wyznaniami w Rumunii nie powinny mieć wpływu na stanowisko prawne mieszkańców. Wyrażona w zdaniu pierwszem zasada ma wejść w życie o tyle, **o ile chodzi o uobywatelenie bezpaństwowej ludności rumuńskiej i żydów, uważanych dotąd za obcych.** W tym celu w Rumunii przed ratyfikacyą traktatu pokojowego ma być wydana ustawa, według której ma się uznać za pełnoprawnych obywateli państwa rumuńskiego w każdym razie wszystkie osoby bezpaństwowe, które brały udział w wojnie, czyto w czynnej służbie wojskowej, czyteż w służbie pomocniczej, albo są w kraju urodzone, tam osiedlone i pochodzą z rodziców w kraju urodzonych. Osoby te mogą teraz zapisać się u sądu jako pełnoprawni obywatele. Nabycie obywatelstwa rumuńskiego obejmuje także żony, wdowy i małoletnie dzieci tych osób.

Rozdział VIII.
POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

XXIX. Stosunki gospodarcze między mocarstwami sprzymierzonemi a Rumunią uregulowane będą osobnymi traktatami, które stanowić będą istotną część składową traktatu pokojowego, o ile niema innych postanowień, wchodzących w życie równocześnie z niniejszymi traktatami.

Art. XXX postanawia, który tekst jest miarodajny przy interpretacyi tekstów dla stosunków między poszczególnymi państwami.

Art. XXXI. Ten traktat pokojowy ma być ratyfikowany, a dokumenty ratyfikacyjne mają być o ile możności szybko w Wiedniu wymienione. **Traktat pokojowy nabywa mocy prawnej w chwili ratyfikacyi,** o ile niema innych postanowień.

Po podpisaniu traktatu.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Bukareszt, 8 maja.

Podpisanie traktatu pokojowego, które wczesnym rankiem podały tu do wiadomości nadzwyczajne wydania dzienników, wywołało u ludności rumuńskiej zadowolenie tem bardziej, że w ostatnich czasach były pogłoski, jakoby podstawy preliminaryów pokojowych zostały zupełnie zachwiane. Przy podpisaniu byli obecni reprezentanci wszystkich państw interesowanych wraz ze swymi sztabami. Sekretarz Kuehlmann wygłosił mowę.

Prezydent ministrów Marghiloman wysłał do króla Ferdynanda następującą depeszę: „Z wielkiem zadowoleniem donoszę Waszej Królewskiej Mości, że zawarto pokój i o godz. 12 podpisano układ, który w ostatnich rokowaniach doznał kilka zmian korzystnych dla Rumunii. Układ ma tytuł: Pokój bukareszteński. Pod kierownictwem Waszej Królewskiej Mości i pod ochroną dynastyi będzie mógł kraj rozpocząć pożyteczną pracę około umocnienia swojej przyszłości. Podobny telegram wysłał Marghiloman do ministra spraw wewnętrznych.

Długi Austro-Węgier a Polska.

»N. Fr. Presse« zamieszcza w części ekonomicznej artykuł pewnego fachowca, który stara się wykazać, że Polska powinna objąć część długów państwowych Austro-Węgier. Artykuł wyrusza się przypomnieniem, że według traktatu brzeskiego z Rosyą, »obszary dawniej przyłączone do Rosyi, a leżące na zachód od pewnej umówionej linii, nie podlegają już rosyjskiemu zwierzchnictwu państwowemu, przeto z tytułu tej dawnej przynależności nie mogą mieć już żadnych zobowiązań wobec Rosyi«. Znaczy to, że obszary te zaczynają swój byt państwowy zupełnie bez długów państwowych. Skoro jednak wejdą w jakiś gospodarczy związek do Niemiec lub do Austro-Węgier, byłoby, zdaniem owego fachowca, rzeczą niewytłómaczoną, gdyby produkcya państw centralnych odbywała się pod gorszemi warunkami, niż w tych nowych państwach, gdyby np. fabryki sukna w Szemenicy i Libercu były w porównaniu z fabrykami w Wilnie i Lublinie upośledzone wskutek tego, że musiałyby się przyczyniać do opłacania wojennych długów państwowych. Skutek byłby taki, że »gospodarcze przenikanie« odbywałoby się w kierunku ze wschodu na zachód, a nie odwrotnie.

Ten problem po raz pierwszy wynurzył się w oświadczeniu niemieckiego kanclerza dnia 23 marca danem deputacyi litewskiej rady krajowej. Kanclerz postawił wtedy za warunek przymierza Niemiec z Litwą, że ostatnia obejmie część ciężarów wojenych Niemiec, które wszak służyły także oswobodzeniu Litwy«. Fachowiec radby tę samą myśl przenieść na stosunek monarchii austro-węgierskiej do Polski. Co prawda, jest jeszcze rzeczą zupełnie niepewną, jaką budowę prawnopaństwową otrzyma Polska, nie ulega jednak wątpliwości, że wstąpi w jakiś związek gospodarczy do państw centralnych. Ewentualne rozwiązanie austropolskie pociągnęłoby za sobą zawarcie osobnych konwencyj w sprawach wojskowych, cłowych, walutowych i komunikacyjnych. Konwencye te służyćby musiały zarówno interesom monarchii, jak Polski. — To się da jednak tylko wtedy uskutecznić, jeżeli między stronami kontraktującymi zrówna się poziom publicznych ciężarów, gdyż inaczej produkcya rolnicza i przemysłowa odbywałaby się tu i tam wśród odmiennych warunków. Ponieważ rolnictwo i przemysł Polski stoją bardzo wysoko, uwolnienie Polski od długów wojennych monarchii byłoby dla krajów monarchii ciężką krzywdą.

Dnia 30 czerwca 1918 roku długi wojenne Austryi wynoszą prawdopodobnie 62.257 milionów koron, długi Węgier 35.631 milionów, razem 97.888 milionów koron, to jest blisko 100 miliardów po czterech latach wojny. Ciężar ten rozłożony na 50.6 milionów mieszkańców monarchii równomiernie, przedstawiałby się tak, że cały ciężar długów, przypadający na jednostkę, wynosiłby 1934 koron, a na ich umorzenie rocznie licząc po 6 procent każdy musi dawać państwu 116 koron. Ten ciężar jest przygniatający. Aby zbliżenie Polski do monarchii nie stało się krzywdą dla obywateli austro-węgierskich, należy długi »starej monarchii« rozłożyć także na Polskę. Może się to stać w różne sposoby. Dla uproszczenia omawia autor tylko taki sposób, przy którymby wskutek przyłączenia Polski nie zaszła żadna zmiana w stosunku Austryi do Węgier, lecz oba to państwa razem złożyłyby na Polskę tylko taką część swych długów wojennych, żeby kwota obciążająca każdego Polaka, była równą kwocie obciążającej wszystkich mieszkańców nowej monarchii po uskutecznieniu austro-polskiego rozwiązania. Rachunek jest taki: Z 12.4 milionami Polaków nowa monarchia będzie liczyła 63 milionów mieszkańców, wskutek czego cały ciężar na jedną głowę zmniejszy się z 1934 kor na 1553 kor, a ciężar roczny ze 116 kor. na 93 kor., przyczem cały dług przerzucony na Polskę wyniósłby 19.265 milionów koron. Byłoby to ze strony Polski wynagrodzeniem za przywrócenie jej państwowości, za prawo samostanowienia jej narodu. Austryi ulżyłoby się o 12, Węgrom o 7 miliardów koron, to jest więcej, niżby przyniosła największa nawet danina majątkowa. — Obciążenie Polski byłoby nawet mniejsze, niż monarchii, gdyż Polska wolna byłaby od długów przedwojennych, które każdego obywatela starej monarchii obciążają przeciętnie roczną kwotą 24 koron. **To plus obciążenia starej monarchii można uważać za kompensatę za szkody wojennej Polski, tem bardziej, że i Austrya** poniosła szkody wojenne w Galicyi i na Bukowinie, a Węgry w północnych komitatach, szkody, które można postawić na równi ze szkodami Polski. A zresztą — zapytuje w końcu »fachowiec« — jaki udział musiałaby mieć Polska w długach wojennych Rosyi, gdyby Rosya carska, po częściowem zwycięstwie wymusiła pozostanie Polski w rosyjskim związku państwowym?

Rozumowanie fachowca z »N.F.Presse« ma dwie zasadniczo mylne przesłanki. Najprzód myli się on, przypuszczając, że rolnictwo i przemysł Polski stoją na równi z rolnictwem i przemysłem monarchii, a potem zbyt nisko ocenia wysokość szkód wojennych Polski, za wysoko zaś ocenia jej dotychczasowe wątpliwe zyski polityczne. Ponieważ problem, poruszony przez kanclerza niemieckiego, prędzej czy później wejdzie na porządek dzienny, potrzebne będzie w każdym razie rzeczowe zestawienie szkód wojennych Polski, polegających nietylko na zniszczeniu materyalnem, lecz także na licznych kontrybucyach jednej i drugiej strony, wywożeniu robotników i t. d. Rozłożenie długów wojennych na Polskę, w tak jednolity, mechaniczny sposób, tylko według głów ludności, byłoby z pewnością krzywdą dla Polski, gdyż nie uwzględniłoby jej majątku społecznego i szans w przyszłości [illegible] ekonomiczny.

Listy lubelskie.

(Koresp. »N. Reformy«).

Lublin, 2 maja.

(Reprezentant Lublina w Radzie Stanu. — Ofiarność na kresy. — Powrót uchodźców. — Po 1 maja. — Puławy i Kraśnik. — Koniec sezonu teatralnego).

(i) Wobec rozwiązania lubelskiej Rady miejskiej, która miała wysłać delegata do Rady Stanu, Rada Regencyjna, w porozumieniu z miejscowemi czynnikami mianowała członkiem Rady Stanu mec. Bolesława Sekutowicza z Lublina. P. Sekutowicz z zawodu adwokat, dyrektor lubelskiego Towarzystwa wzajemnego kredytu, należy do wybitniejszych postaci lubelskiej inteligencyi. Jako członek Rady miejskiej był jednym z przywódców jej umiarkowanych żywiołów. Do żadnego obozu politycznego oficyalnie nie należy. Politycznie wyraźnie dotychczas nie zaznaczył się, brał natomiast bardzo czynny udział w życiu kulturalno-społecznem. Skłania się wyraźnie ku t. zw. umiarkowanemu aktywizmowi.

Ofiarność na kresy zatacza u nas coraz szersze kręgi. Pisma miejscowe notują długie wykazy ofiar, składanych stale na Straż kresową. Składają je ludzie wszystkich sfer i stanów. — Coraz częstszem jest opodatkowywanie się różnych zrzeszeń i instytucyi społecznych na rzecz Straży. Licznie też wpływają opłaty z dobrowolnego opodatkowania się poszczególnych majątków ziemskich na rzecz Straży.

Coraz częściej spotyka się u nas obecnie uchodźców, którzy powrócili z Rosyi. Przeważnie wraca lud. Ale pojawiło się tu już również dużo przedstawicieli inteligencyi, którą początek wojny rzucił na rosyjskie rozłogi. Charakterystycznym jest nastrój, w jakim ludzie ci powrócili do kraju. Przyjrzawszy się dokładnie i zbliska, do czego prowadzi rozpętanie tłumów, są oni zdecydowanymi, bezwzględnymi przeciwnikami anarchii i wywrotu, nauczyli się głęboko cenić zasady ładu społecznego i hasłom rewolucyi przeciwstawiają hasła ewolucyjne. — Wszyscy oni wracają do kraju z trzeźwą, realną, myślą polityczną i stają odrazu w szeregach żywiołów, skupiających się przy rządzie i hasłach pracy państwowo-twórczych. Władysław Grabski nie jest wyjątkiem, lecz typem.

Dzień wczorajszy — 1-szy maja — minął w Lublinie bez gwałtowniejszych emocyj. Na rozkaz delegatów socyalistycznych sklepy były pozamykane, a w fabrykach i różnych przedsiębiorstwach praca ustała. Nie było to jednak powszechnem. Na murach pojawiły się napisy w żargonie: niech żyje 1-szy maj; poniżej zaś takiesame po polsku. Koło południa przez miasto przeciągnęły pochody z czerwonemi sztandarami polskich i żydowskich socyalistów; w pochodzie powiewały też białoniebieskie sztandary syonistyczne; pochody były o wiele mniej liczne, niż podczas poprzednich manifestacyj. Dzienniki rano wyszły: po południu ukazała się tylko »Ziemia Lubelska«.

W ostatnim czasie nadeszły do Lublina ciekawe informacye z dwu naszych prowincyonalnych, małomiasteczkowych środowisk. Starożytne Puławy zaczynają się powoli dźwigać do nowożytnego rozwoju. Warunki mają ku temu jaknajlepsze. Leżą one bowiem na szlaku kolejowym i wodnym, łączącym Odesę z Gdańskiem. Ma też dla nich pierwszorzędne znaczenie przekopywany obecnie kanał między Przemszą i Wisłą. Przez Puławy będzie szedł bezwątpienia węgiel z Zagłębia Dąbrowskiego, a ropa i nafta z Borysławia. To też port puławski i związane z nim miasto mają piękną przyszłość. Przez Wisłę przerzucony jest nowy most. Na port zwróciły uwagę władze okupacyjne. Ma być do niego doprowadzona kilkuwiorstowa odnoga kolei żelaznej. Powstają w Puławach warsztaty budowy statków, tworzy się Tow. akcyjne, z kilku milionowym kapitałem, mające zająć się ruchem przewozowym na Wiśle. Samo miasto energicznie zabiera się do odbudowy i wprowadza nowoczesne inowacye w rodzaju elektrowni, posiada przytem poważny ośrodek kulturalny w postaci Instytutu rolniczego, a wokół siebie żyzną, zamożną okolicę.

A oto garść wieści z miasteczka Kraśnika, sławnego przez stoczone pod niem boje. — Odkąd rządzi w Kraśniku mianowana Rada miejska, gospodarka miejska rozwija się bardzo pomyślnie. Miasto zostało powiększone przez przyłączenie kilku przedmieść. Ustanowiono rogatki. Ulice zostały uporządkowane. — Zarząd miejski wydatnie reguluje sprawy aprowizacyjne. Buduje się elektrownia na użytek miejski i prywatny. Kraśnik przyłączył się do Związku miast. Miasto posiada dwie duże szkoły początkowe. Ostatniemi czasy miejscowe Koło Macierzy szkolnej założyło trzecią takąż szkołę i prowadzi ją własnym kosztem. Z inicyatywy tej Macierzy ma być w Kraśniku założona średnia szkoła handlowa. Na cel ten zebrano dotychczas z dobrowolnych składek 4000 rubli. **Szkoła będzie otwartą, gdy tylko wynaleziony będzie w Kraśniku odpowiedni na jej pomieszczenie lokal. Obecnie Kraśnik przygotowuje się do mających się wkrótce odbyć wyborów miejskich.** Po Radzie mianowanej otrzyma Kraśnik Radę miejską z wyborów.

Obecnie kończy w Lublinie swą działalność zespół teatralny p. Rygiera. Szereg wybitnych artystów, jak pp. Hohendlinger, Szkudelski, Piekarski i inni opuszczają Lublin wraz z dyr. Rygierem. Nowy sezon teatralny, pod dyrekcyą p. Halickiego, rozpocznie się już w dniach najbliższych.

Drożyzna mięsa.

Kraków, 8 maja.

Po ogłoszeniu już przez nas wczoraj rozporządzenia c. k. Galicyjskiego Zakładu obrotu bydłem, żądającego od rzeźników dobrowolnego podziału na kategorye sprzedających mięso droższe (z własnego zakupna) i tańsze (z bydła przydzielonego przez Zakład), do którego to rozporządzenia rzeźnicy, mimo 8-dniowego terminu, się nie zastosowali, Zakład wydał nowe rozporządzenie tej treści:

»Przydział bydła rzeźnego ze spędów oficyalnych będzie uskuteczniany przez c. k. gal. Zakład obrotu bydłem wyłącznie na rzecz gminy miasta Krakowa, a sprzedaż mięsa pochodzącego z takich sztuk może być wykonywana tylko pod zarządem organów miejskich, względnie przez rzeźników, których gmina uzna za swoich zastępców i nad którymi roztoczy ścisłą kontrolę cen mięsa jaknajściślejszą kontrolę«.

Rozporządzenie to przesłał Zakład administracyi akcyzy miejskiej dla zawiadomienia o niem krakowskich rzeźników i dla wprowadzenia go w życie.

Rozporządzenie, to zarówno jak poprzednie, wywołało wśród rzeźników krakowskich wielkie poruszenie. Wczoraj w godzinach południowych, w gmachu rzeźni miejskiej, na targowicy, odbyło się liczne zgromadzenie rzeźników krakowskich, na którem omawiano sprawę tego rozporządzenia. Stwierdzono tedy przedewszystkiem ze strony cechu rzeźniczego, że o wymienionem rozporządzeniu c. k. Zakładu obrotu bydłem administracya akcyzy do dnia wczorajszego cechu nie zawiadomiła i nie zażądała od rzeźników zastosowania się do niego. Następnie omawiano sprawę braku i wysokich cen mięsa w Krakowie i ich przyczynę, tak jak one przedstawiają się z punktu widzenia i przedstawienia przez rzeźników krakowskich.

Przedewszystkiem odpierają oni zarzut, jakoby sprzedawali mięso po cenach dwa razy od taryfy wyższych nawet wtedy, gdy otrzymają bydło rzeźne z przydziału Zakładu. Przydział ten bowiem jest tak mały, że wcale w grę nie wchodzi. Np. od 1 maja Zakład wcale nie dostarczył rzeźnikom ani jednej sztuki bydła. W miesiącu zaś kwietniu przyszło 400 sztuk o przeciętnej wadze po 120 klg., z czego odeszło jeszcze około 120 sztuk dla kuchni obywatelskich; w marcu również dostarczył Zakład około 400 sztuk, z czego około 150 sztuk zabrano dla kuchni. Pozostawało zatem około 250 sztuk miesięcznie, tak, że z tego rzeźnicy krakowscy (nie wszyscy) otrzymywali po pół bydlęcia (około 30 klg. bitej wagi mięsa) na tydzień, czyli około 4 klg. dziennie. Tymczasem każdy z rzeźników krakowskich sprzedaje obecnie przeciętnie po 150 klg. dziennie. Ta więc odrobina tańszego mięsa nie może wpływać na ich ceny.

Całą tę pozostałą »resztę«, stanowiącą około 90 procent konsumcyi mięsa w Krakowie, rzeźnicy krakowscy nabywają poza Zakładem, bądź sami z ryzykiem (bo Zakład nie udziela pozwolenia na zakupno), kupując na prowincyi, bądź za pośrednictwem przemytników. Całe to »przeszmuglowane« bydło przechodzi przez rzeźnię i targowicę miejską: tam urzędowo nie bada się rzeźnika, po jakiej cenie on płacił, tylko pobiera się od niego odpowiednie opłaty, tak, jakby otrzymał towar od Zakładu, co wynosi kilkadziesiąt koron na sztuce. Kupują zaś rzeźnicy przeciętnie po 12 koron za kilo żywej wagi, co, pomijając szczegółowe wyliczenia, ma się kalkulować na 14—18 koron za kilo mięsa.

Według twierdzenia rzeźników, przyczyna tak wysokich cen za bydło kryje się w samem istnieniu c. k. Zakładu dla obrotu bydłem i w jego sposobie administracyi, który rzeźnicy kwalifikują bardzo ujemnie. W każdym razie twierdzą oni, że fakt płacenia przez Zakład niskich cen, zniechęca włościan i powoduje do pokątnego bicia bydła oraz pokątnej sprzedaży, w następstwie zaś rzeźnicy krakowscy mogą nabywać towar tylko w drodze przemytnictwa, po zapłaceniu »ryzyka« i kosztów pokonania rozmaitych »trudności«. Te koszta przemytnictwa spadają ogromnym ciężarem na ceny mięsa i podnoszą je w wysokim stopniu. Drugą ważną okolicznością jest, że wskutek nie wydawania przez Zakład pozwoleń krakowskim rzeźnikom na zakupno bydła na prowincyi, wieś wybija bydło sama i w najrozmaitszy sposób wywozi je poza kraj.

Konsekwencya, wysnuwaną z tego stanu rzeczy przez rzeźników jest ich postulat usunięcia z Galicyi działalności Zakładu, co ich zdaniem, już po paru tygodniach sprowadziłoby obniżenie cen mięsa i względną jego obfitość na targu w Krakowie.

Tak przedstawia się kwestya drożyzny mięsa w oświetleniu rzeźników. Kierując się zasadami wysłuchania obu stron, podajemy ich opinię, nie wątpiąc, że ze strony Zakładu nastąpi także odpowiednie wyjaśnienie sprawy, a nadto, że zajmą się nią przemysłowe organa magistratu i wypowiedzą w tej aktualnej sprawie swoją opinię.

Kronika.

Kraków, 8 maja.

NASTĘPNY NUMER »N. REFORMY« z powodu uroczystego święta w Krakowie św. Stanisława Biskupa, ukaże się JUTRO, we czwartek rano, o zwykłej porze.

DZIEŃ ŚW. STANISŁAWA. Jak co roku od setek lat, obchodzi Kraków dzisiaj uroczystość św. Stanisława, biskupa krakowskiego i patrona całej Polski. Na uroczystość przybyło bardzo wiele rodzin włościańskich z bliższych i dalszych okolic Krakowa, oraz z Królestwa Polskiego. Dziś rozpoczynają się na Skałce uroczystości kościelne, które będą trwać przez cały tydzień. W niedzielę wyruszy z katedry Wawelskiej tradycyjna procesya na Skałkę z relikwią głowy św. Stanisława.

WYCIECZKA POLSKA DO PRAGI na uroczystość 50-lecia »Narodowego teatru w Pradze« zainteresowała szerokie sfery inteligencyi polskiej. Zgłoszenia do udziału nadesłało poważne grono osób z Krakowa ze sfer literacko-artystycznych, nadto udział w wycieczce weźmie także grono posłów ludowych z posłem Włodzimierzem Tetmajerem. Jako przedstawiciel teatrów miejskich wyjedzie do Pragi dyrektor Adam Grzymała Siedlecki ze sfer literackich pp.: prof. Zdzisław Jachimecki, Kazimierz Tetmajer, Maciej Szukiewicz i Władysław Prokesch. Według informacyj, udzielonych przez delegatów miasta Pragi: pp. dra Czernego i Kvapila, uroczystości rozpoczną się dnia 15 maja i trwać będą przez następne dwa dni, to jest 16 i 17 maja. Komitet, zorganizowany w Pradze, zajmie się ulokowaniem gości polskich na koszt miasta Pragi.

Zgłoszenia do udziału w wycieczce nadsyłać można po dzień 11 b. m. do dyrekcyi teatru miejskiego w Krakowie, która w dniu 11 b. m. listę uczestników zakomunikuje telegraficznie komitetowi w Pradze. Bliższych wiadomości zasięgnąć można u członków krakowskiego komitetu wycieczki pp. Macieja Szukiewicza (Dom Matejki), albo red. Włać. Prokescha (redakcya »Nowej Reformy«).

Z TOW. WZAJ. UBEZP. W KRAKOWIE. Ogólne wybory delegatów na zgromadzenie ogólne krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń za sześcioletnią kadencyę 1917—1923, odbędą się w poszczególnych okręgach wyborczych (10 miejskich i 21 mieszanych) w dniach od 13 do 17 maja b. r. Karty wyborcze, które dyrekcya Towarzystwa rozesłała do uprawnionych członków z końcem kwietnia, zawierają szczegóły co do czasu i miejsca wyborów. Listy wyborców wyłożone są do użytku członków Towarzystwa w sekcyach i agencyach w miejscach wyborów.

ODBUDOWA POWIATU KRAKOWSKIEGO i PODGÓRSKIEGO. Jak się dowiadujemy, Centrala dla odbudowy Galicyi otrzymała już z Wiednia reskrypt w sprawie funduszów na odbudowę zniszczonych w roku 1914 dworów i gmin w powiecie krakowskim i podgórskim. Rząd nie przyznał jednak bezzwrotnych subwencyj, lecz przeznaczył pewien fundusz, który będzie rozdawany, jako pożyczka. Wątpliwem więc jest, czy włościanie, którym gospodarstwa zdemolowano, będą z tych pożyczek korzystać.

ZBIÓRKA NA KOLONIE DLA NAJMŁODSZEJ DZIATWY. Sekcya pedagogiczna Polskiego Związku niewiast katolickich ogłasza następującą odezwę: »Gdzie nie zagląda słońce, wchodzi lekarz. W naszem mieście wiele jest mieszkań, do których poprzez wysokie mury kamienic promienie słoneczne dotrzeć nie mogą. W mieszkaniach tych rosną blade, chorowite dzieci. Chcemy im dopomódz i wysłać choć kilkanaście z nich na dwa miesiące na wieś. Im dziecko młodsze, tem więcej potrzebuje dodatnich zdrowotnych czynników dla normalnego fizycznego i psychicznego rozwoju. Wcielając powyższą myśl w czyn, kolonia nasza przyjmować będzie dzieci od trzeciego roku życia. Na cele kolonii urządzamy w niedzielę zbiórkę i prosimy gorąco o poparcie naszych dążeń choćby najmniejszym datkiem, za które dzieci będą serdecznie wdzięczne«.

WIECZÓR J. S. BACHA odbędzie się w sobotę, dnia 11 b. m., w Kollegium. Rynek gł., l. 39, o godzinie 7½ wieczorem. Wykład wygłosi dr Józef Reiss; przy fortepianie M. Münz.

»TOURNEE« ARTYSTÓW KRAKOWSKIEGO TEATRU IMIENIA JULIUSZA SŁOWACKIEGO. Z końcem czerwca b. r. wyjeżdża grono artystów krakowskiego teatru miejskiego imienia Juliusza Słowackiego na dłuższe »tournée« po większych miastach prowincyonalnych i zdrojowiskach Galicyi, aby publiczność tamtejszą zaznajomić z jedną z najlepszych komedyj sławnego poety włoskiego Roberta Bracca pod tytułem: »Zagadkowa dama«. Utwór ten święci prawdziwe tryumfy na wszystkich scenach europejskich zarówno dla swoich zalet artystycznych, jak i dla niezrównanej finezyi dyalogu, dającego pole popisu dla koncertowej gry artystów. Tytułową rolę kreuje p. Irena Solska-Grosserowa. We wszystkich sprawach, dotyczących »tournée«, zechcą interesowane miasta zwracać się tylko do »Krakowskiego Biura Koncertowego« E. Bujański, które zajmuje się organizacyą tegoż »tournee«.

WIECZÓR TAŃCA i PANTOMINY HALI RAPACKIEJ zapowiada się niezwykle interesująco. Młoda tancerka zaprodukuje w rytmie tanecznym utwory Bacha, Beethovena, Chaminade, Moszkowskiego, Chopina, Griega i Kreislera w bogatych stylowych i fantazyjnych kostyumach. Wieczór uświetni występ cenionej śpiewaczki, p. Wieniawa-Długoszowskiej. W programie jest także dramat mimiczny »Ręka«, który na pomysłowo, kwieciem udekorowanej estradzie, odegrają: Hala Rapacka i J. Kozłowski przy akompaniamencie fortepianowym Zofii Kulczyńskiej. Wieczór tańca i pantominy odbędzie się w niedzielę, dnia 12 b. m., o godzinie 8 wieczorem.

Z UNIWERSYTETU. Stefan Breyer, porucznik 12 pułku ciężkiej artyleryi polnej, rodem z Tarnowa, i Leon Ungar z Rzeszowa, otrzymali na uniwersytecie Jagiellońskim stopień doktorów praw.

Z kraju.

70-LETNI JUBILEUSZ PISMA POLSKIEGO NA ŚLĄSKU. W dniu 6 b. m. obchodziło 70-letni jubileusz zasłużone pismo ludowe polskie na kresach zachodnich „Gwiazdka Cieszyńska“, pracująca na niwie narodowej na Śląsku od roku 1848. W tym pamiętnym roku przewrotów, kiedy nad narodami Europy po długim okresie reakcyi zabłysły pierwsze promienie swobody, młody wówczas działacz polski na Śląsku, Paweł Stalmach, założył pismo, którego zadaniem było odłamowi narodu polskiego na Śląsku przypomnieć, że jest wolnym i że jest sobą. Stworzył on pismo p. t. „Tygodnik Cieszyński“, które po trzech latach, po zawieszeniu „Tygodnika“, zaczęło wychodzić pod nową nazwą „Gwiazdki Cieszyńskiej“ i nazwa ta do dziś pismu pozostała.

„Gwiazdkę“ redagował i pisał w jej łamach po większej części sam Stalmach przez lat przeszło 40. W ciągu tego okresu pisywali w „Gwiazdce“ nieliczni zresztą śląscy działacze polscy, jak Bernacik, Świerkiewicz, przez jakiś czas pracował w „Gwiazdce“ także znany pisarz ludowy poznański Chociszewski. Po śmierci Stalmacha w roku 1891 redagował „Gwiazdkę“ przez czas dłuższy na dwa zawody ks. Londzin, późniejszy poseł, przy pomocy w pierwszym okresie kilku księży. Przez czas pewien prowadził „Gwiazdkę“ dr Wróblewski, profesor gimnazyum polskiego w Cieszynie, poczem znowu objął ją ks. Londzin i prowadzi dotąd jej redakcyę. „Gwiazdka“ przez czas swego istnienia przechodziła różne koleje, z początku nawet bardzo ciężkie, znosiła prześladowania polityczne, walki z przeciwnikami zarówno niemieckimi, jak polskimi. „Gwiazdka“ jednak prześladowania przetrzymała, w walkach zdobyła prawo obywatelstwa dla pisma polskiego

na Śląsku obok niemieckich i czeskich, a zawsze spełniała swoją misyę narodowego uświadamiania i wyzwalania ludu śląskiego z zależności od Niemców.

Zasłużonemu polskiemu pismu kresowi przesyłamy serdeczne „Szczęść Boże!"

PRZEMYŚL, 4 maja. Namiestnictwo poruczyło drowi Błażowskiemu kierownictwo tutejszego magistratu i spraw miejskich. Dr Błażowski dekret przyjął i objął urzędowanie w dniu 4 maja b. r. Dotychczasowy komisarz rządowy, p. Łyszkowski, otrzymał urlop i zwolnienie ze swoich czynności; przy tej sposobności wyrażono mu zaufanie za dotychczasową działalność.

Z ziem polskich.

»RÓWNOUPRAWNIENIE« POLAKÓW W PRUSIECH. P. M. Dutkiewicz, obywatel Inowrocławia, pisze w »Kuryerze Poznańskim«:

»Nie mogąc z powodu przepełnienia znaleść dla mojego 16 letnego syna, który ukończył tutejszą miejską 9 klasową szkołę średnią odpowiedniego umieszczenia, celem ukończenia wyższej szkoły realnej, postanowiłem oddać go do wyższej szkoły realnej w Grudziądzu. Po poprzedniem porozumieniu się listownem z tamtejszym dyrektorem, tajnym radcą Grottem, posłałem chłopca samego do Grudziądza w dniu oznaczonym, celem zdania egzaminy do sekundy niższej tego zakładu. Syn mój został też pierwotnie bardzo przychylnie przez dyrektora przyjęty i po kilkugodzinnym egzaminie oświadczono mu, że egzamin wypadł pomyślnie i że zostaje przyjęty do sekundy wyższej. Kiedy natomiast nastąpiło, celem zapisania ucznia do zakładu, przedłożenie metryki, w której w nawiasie znajdowały się polskie imiona chłopca, Jan, Tadeusz, a moje Mieczysław i żony Bronisława zapisane, wystraszył się widocznie pan dyrektor, że tak niebezpiecznego ucznia przyjmuje i zapytał, czy to polskie tłomaczenie imion, dalej, czy syn w domu rodzicielskim po polsku rozmawiał i czy jest Polakiem. Odebrawszy i na te pytania stanowczą potakującą odpowiedź, odezwał się p. dyrektor do syna mego w te słowa: »Pan wie, że tu jest zakład niemiecki, w którym pan, jako Polak, nie możesz znaleść przyjęcia. Jako Polak, musi pan zatem pójść do Warszawy dla dalszego kształcenia się. Pozostawiam panu godzinę czasu do dalszego oświadczenia się, od czego zależeć będzie przyjęcie do zakładu«.

Nie mogąc przez godzinę namysłu dać innego oświadczenia, w którem przedstawiłby się p. dyrektorowi, jako Niemiec, o co najprawdopodobniej p. dyrektorowi chodziło, powrócił syn mój straszliwie doznanem przyjęciem wzburzony do domu.

I dziwnie w owym krytycznym dniu okoliczności się złożyły, ponieważ, jakby dla ironii, odebrałem w tym samym czasie zawezwanie do podpisu VIII. pożyczki wojennej. Kontrast aż nadto znamienny. Zrozumiałem jest, że i u syna mego nie zdołał wzbudzić tak pożądanej dla niemieckiej kultury wdzięczności fakt, że się odmawia dalszej nauki nieposzlakowanemu uczniowi Polakowi, wskazując mu drogę do Warszawy. Ciekawy tylko jestem, czy synowi władza wojskowa także odmówi przyjęcia do armii niemieckiej, wskazując również, skoro obowiązek go powoła, drogę do Warszawy, do wojska polskiego«.

Henryk i Zofia z Grudzińskich SAPALSCY zawiadamiają, że ślub ich odbył się dnia 30 kwietnia 1918 roku w Krakowie w kościele św. Salwatora. 5080

NATALIA DYAKOWSKA
Dr JÓZEF ŻELAZNY
zaślubieni. 5059

REPERTOAR TEATRU MIEJSKIEGO IM. J. SŁOWACKIEGO.

We środę, dnia 8 b. m., po południu: »Murzyn« Szaniawskiego; wieczorem: »Ksiądz Marek« Jul. Słowackiego.

REPERTOAR M. TEATRU LUDOWEGO PRZY ULICY RAJSKIEJ.

We środę, dnia 8 b. m., po południu: »Królowa przedmieścia«; wieczorem: »Majster i czeladnik«, »Ożenić się nie mogę«.

„NAFTA". Jak nam donoszą, zostało założonem w ostatnim czasie w Krakowie Biuro dla spraw naftowych pod powyższą firmą. Biuro to ma na celu pośrednictwo w kupnie sprzedaży terenów, brutów, oraz nett naftowych, jakoteż udzielanie wszelkich informacyj w zakres przedsiębiorstwa naftowego wchodzących. Ze względu na przyszłość rodzimego przemysłu naftowego powitać należy powyższą firmę z prawdziwem zadowoleniem, tem więcej, że siedziba jej jest w kraju i w Krakowie. Kierownictwo biura spoczywa w rękach pierwszorzędnej i ogólnie znanej siły fachowej na polu przemysłu naftowego. Biuro powyższej firmy mieści się w Rynku głównym L. 14, II p. 5082

ZEBRANIE NAUCZYCIELSTWA KRAKOWSKIEGO w sprawie reorganizacyi sklepu SPÓŁKI"
odbędzie się w piątek dnia 10 b. m. o godzinie 10 rano w szkole im. św. Barbary, przy ulicy Szujskiego. 5070

Teatr Nowości.

Świetny program pierwszego tygodnia osiągnął w Krakowie niebywałe zainteresowanie i poklask bez żadnych zastrzeżeń. Zachęcona tym sukcesem dyrekcya występuje już z drugim rekordowym programem od środy 8 maja do 15 maja, który doskonałością swą przewyższy jeszcze poprzedni tydzień. W tym nowym kompletnie programie wymienić przedewszystkiem należy: Trzy siostry Berry, akrobatki i tancerki na drucie, których produkcye mają światową świetną opinię, p. Simayer, primabalerina z Monachium [illegible], ekscentryczny [illegible] na rowerze, Holiny Hoschety, akrobaci parterowi. Sławetna Sabcia Zielińska wypowie przepyszny monolog: „Maurinio Aicieccato włoski mandolinista" i prolongowany ulubiony kuplecista, jeden z najlepszych dzisiaj w Polsce p. Eustachy Odrobiński. Program rozpocznie świetna farsa jednoaktowa p. t. Kodeks małżeński" z udziałem artystów dramatycznych miejscowego teatru p. Olskiej i Jarszewskiego, oraz dyr. Pilarskiego.

Ulubiony numer w poprzednim programie Tresowane psy przedstawią świetną pantominę „Na placu mustry".

We środę i czwartek, jako w święta, jak również w niedzielę dwa przedstawienia: o godzinie 4½ i 8 wieczorem. 5076

Z Koła polskiego.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

(Komunikat sekretaryatu Koła polskiego).

Na posiedzeniu Koła polskiego, które się odbywało 7 maja przed południem i po południu, ukończono poufną dyskusyę polityczną. Po przerwie, wywołanej przez obrady komisyi parlamentarnej, przystąpiono do głosowania nad zgłoszonymi w dyskusyi wnioskami. Przyjęto następujące wnioski:

O WYBÓR PREZESA.

Wniosek posła Witosa: Prezydyum Koła polskiego zwoła posiedzenie Koła do Lwowa zaraz po otrzymaniu odpowiedzi od ministra spraw zagranicznych, celem przeprowadzenia dyskusyi politycznej i wyboru prezesa Koła.

SPRAWA WOJSK POLSKICH.

Wniosek posła Tetmajera: W przekonaniu, że stworzenie własnej armii polskiej jest jedną z najgłówniejszych przesłanek silnej organizacyi niepodległego państwa polskiego i że zarówno opinia całego narodu jak rzeczowe względy domagają się użycia istniejących już zawiązków zbrojnej siły polskiej dla zorganizowania tej armii, Koło polskie wyraża nadzieję, że oba mocarstwa centralne zachowają wobec formacyi polskiej na Białej Rusi i na Ukrainie stosunek przyjazny, odpowiadający ich celom i zamiarom wobec powstającego państwa polskiego.

PRZECIW HR. CZERNINOWI.

Wnioski pos. Tertila:

1) Koło polskie przyjmuje do wiadomości sprawozdanie prezydyum.

2) Koło polskie, zebrane po raz pierwszy po ostatniej mowie byłego ministra spraw zagranicznych hr. Czernina, który mimo krwawych ofiar, poniesionych przez pułki polskie w obronie monarchii na wschodzie i na południu, pominął zupełnie Polaków wśród obrońców całości państwa, wyraża z tego powodu swoje najżywsze oburzenie.

PRZECIW PODZIAŁOWI GALICYI.

3) W przyrzeczeniu monarchy, iż będzie wobec Polaków przestrzegał tej samej polityki, jaką kierował się cesarz Franciszek Józef I, otrzymało Koło polskie gwarancyę, że podział Galicyi, który byłby wprost negacyą polityki zgasłego cesarza, jest wykluczony. Wobec pogłosek o przygotowywaniu przez rząd podziału kraju, Koło polskie stwierdza, że podobne zakusy byłyby gwałtem, zadanym uroczystemu przyrzeczeniu cesarza i wzywa prezydyum, aby w tym względzie zażądało zaraz od rządu kategorycznej i jasnej odpowiedzi.

PROTEST PRZECIW ODROCZENIU PARLAMENTU.

4) Koło polskie zatwierdza stanowisko, zajęte przez prezydyum Koła na posiedzeniu przewodniczących klubów parlamentarnych wobec dokonanego przez rząd odroczenia Rady państwa i protestuje przeciw każdej akcyi rządowej, którąby miała na celu chociażby tymczasowe tylko odroczenie parlamentu, jako przeciw zamachowi na konstytucyjne prawa ludności.

Dalszy ciąg obrad dzisiaj przed południem.

Wiedeń, 8 maja.

Na wczorajszem posiedzeniu Koła polskiego przedłożył poseł Loewenstein następujący wniosek:

Ciężkie przesilenia, które państwo przechodzi w czasie wojny, każą unikać wszystkiego, co waśnie narodowościowe zaostrza, zamiast je zażegnać, wszystkiego, co może pogłębić przeciwieństwa poszczególnych narodowości i zamienić dotychczasowe ustosunkowanie ich sił. Wobec tego Koło polskie wskazuje na konieczność podjęcia próby takiej konsolidacyi stosunków w Radzie państwa, którąby przez utworzenie rządu zaufania wszystkich stronnictw dawała im gwarancyę, że rząd ten w okresie wojny nie podejmie niczego, coby mogło przesądzać narodowe roszczenia stronnictw, a tem samem aż do zawarcia pokoju umożliwiałoby załatwiania spraw bieżących bez opuszczania zasadniczego stanowiska, zajętego przez poszczególne narodowości wobec problematu przekształcenia ustroju państwa po ukończeniu wojny. Koło polskie poleca prezydyum, by weszło w porozumienie ze wszystkiemi stronnictwami Izby, celem urzeczywistnienia tej myśli. — Głosowanie nad tym wnioskiem odbędzie się dzisiaj.

Z kolei uchwalono następujące wnioski posła Witosa: 1) Koło polskie poleca prezydyum, by porozumiało się ze stronnictwami polskiemi, poza Kołem stojącemi, w sprawach politycznych i narodowych. 2) Koło polskie wybierze komisyę, celem zastanowienia się nad utworzeniem Związku polskich reprezentacyj poselskich w Wiedniu i nad statutem tego Związku.

W skład tej komisyi wybrano następnie posłów: Hallera, Tertila, Lasockiego, Wróbla, Banasia, Goetza, Rychlika i Zarańskiego.

Pogłoski o podziale Galicyi.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

Poseł Skarbek oświadczył korespondentowi »Nowej Reformy«, że zwrócił się do ministra dla Galicyi, dra Twardowskiego, z prośbą o autentyczne informcye w sprawie obiegających w kraju pogłosek o planie podziału Galicyi.

Minister odpowiedział na to, że pogłoski, jakoby sprawa ta była już przesądzona, są stanowczo nieprawdziwe; nieprawdziwe są ztem wszystkie wiadomości o szczegółach i terminie załatwienia tej sprawy.

„Klub demokratów narodowych".

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

Poseł hr. Skarbek zawiadomił wczoraj oficyalnie ministra dla Galicyi dra Twardowskiego, że posłowie narodowo-demokratyczni utworzyli odrębny klub parlamentarny pod nazwą: „Klub demokratów narodowych".

O powrocie posłów demokratyczno-narodowych — jak oświadczył poseł Skarbek korespondentowi »Nowej Reformy« — do Koła polskiego, niema mowy. Do Związku polskich reprezentacyj poselskich w Wiedniu wstąpią narodowi demokraci pod warunkiem, że swoboda polityki będzie zastrzeżona. Rząd dra Seidlera będzie klub narodowych demokratów naturalnie zwalczał.

Protest Czechów i Słowian połudn.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Wiedeń, 8 maja.

„Slavische Korrespondenz" donosi, że związek czeski i klub południowo-słowiański odbyli wczoraj wspólne zebranie, na którem uchwalono wydanie wspólnej odezwy do ludności. — W tej odezwie założono protest przeciwko odroczeniu parlamentu, przeciwko wejściu na drogę octroi, przeciwko utworzeniu urzędów okręgowych w Czechach i przeciwko stanowisku, zajętemu przez prezydenta ministrów w kwestyi Słowian południowych. Manifest domaga się w końcu zwołania Rady państwa.

Francya wobec niemieckich propozycyi pokojowych.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

»Acht-Uhr-Blatt« donosi z Genewy: Dzienniki tutejsze donoszą z Paryża:

Rząd francuski zajął w sprawie dążności pokojowych Niemiec to samo stanowisko, na jakiem stanął Wilson, a mianowicie, że gotów jest rozważać tylko bezpośrednie propozycye pokojowe Niemiec.

Zbrojenia Francyi.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

»Acht-Uhr-Blatt« donosi z Genewy:

Komisya wykonawcza parlamentu francuskiego uchwaliła zarządzić spis ludności, by przygotować mobilizacyę ludności męskiej od 15 do 55 roku życia.

O ustalenie granicy rosyjsko-niemieckiej.

(Telefonem).

Bern, 8 maja.

Z Petersburga donoszą:

W tych dniach rozpocząć się mają prace niemiecko-rosyjskiej komisyi, celem ustalenia nowej granicy między Niemcami a Rosyą w wykonaniu artykułu 3 traktatu brzeskiego.

Wielka Finlandya.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

„Fremdenblatt" donosi z Zurychu:

Rząd fiński powziąć ma w najbliższym czasie ważne decyzye co do rozszerzenia samodzielnego państwa fińskiego. Generał Mannerheim pomaszeruje po zajęciu Helsingforsu aż po Petersburg. Rząd fiński zamierza utworzyć Wielką Finlandyę, która obejmować ma dotychczasową prowincyę rosyjską, wschodnią Karelię i prowincyę ingermanlandzką z Petersburgiem, tudzież kolej murmańską aż do morza Lodowatego. Wyspy Alandzkie pozostać mają przy Finlandyi.

Wicekanclerz Payer o zajściach na Ukrainie.

(Tel. c. k. Biura koresp.)

Berlin, 8 maja.

W głównej komisyi parlamentu niemieckiego odbywała się w dalszym ciągu dyskusya nad zajściami w Ukrainie.

Wicekanclerz Payer omawiał ustąpienie komisarza dla obszarów wschodnich hr. Kaiserlinga i wskazał, że celem polityki niemieckiej wobec narodów kresowych jest z tymi narodami żyć w spokoju i przyjaźni. Przyjęcie narodów kresowych ma Niemcom zapewnić zabezpieczenie wojskowe wobec Rosyi, gdyż nikt nie może wiedzieć, czy Niemcy kiedyś później nie zostaną zawikłane w wojnę z Rosyą. Rząd niemiecki w swej polityce wschodniej idzie drogą porozumienia a nie drogą gwałtów. W sprawie Polski Niemcy i Polska nie mogą decydować, gdyż tutaj i Austro-Węgry mają głos. Podobnie ma się sprawa z Ukrainą. Tutaj trzeba uwzględnić stanowisko Austro-Węgier. Z tegoż wynika, że dla każdego z tych narodów należy ustalić odrębną politykę. Payer wystąpił przedewszystkiem przeciw zarzutowi, uczynionemu w kwestyi finlandzkiej, jakoby Niemcy interweniowały w celu odegrania roli policyanta, przestrzegającego porządku. Właściwym powodem interwencyi Niemiec jest stworzenie na północy ostatecznego stanu pokojowego, zarówno pod względem wojskowym, jak politycznym. Rząd finlandzki był niezdolny to uczynić, zresztą rząd ten prosił o marsz wojsk niemieckich. Co się tyczy Estonii i Inflant, powołuje się Payer na oświadczenie kanclerza państwa, złożone wobec deputacyi z Estonii i Inflant w wielkiej kwaterze. Estonia i Inflanty muszą przedewszystkiem wyjaśnić swoje stanowisko wobec Rosyi i muszą stworzyć własną administracyę i własny rząd. Do tego potrzebują pomocy Niemiec.

W sprawie Ukrainy podkreśla Payer jeszcze raz, że Niemcy i Austro-Węgry zgodne są co do zasady, by się nie mieszać w wewnętrzne stosunki Ukrainy. Dostawy zboża, regularny import tegoż są pod względem praktycznym o wiele ważniejsze, aniżeli kwestya, kto jest prawomocnym władcą na Ukrainie i jak ostatecznie sprawa własności gruntów będzie rozwiązaną. Odnośnie do zmiany rządu w Ukrainie podnosi Payer, że w ostatnich tygodniach panował tam niesłychany nieporządek, wobec którego rząd był bezsilnym. Dziwić się nie można, skoro składał się z samych młodych i niedoświadczonych ludzi. W obecnym stanie rzeczy, Ukraina nie może obejść się bez administracyi wojskowej. Między przedstawicielem politycznym Niemiec a marszałkiem Eichhornem panuje zgoda i istnieje zapatrywanie, że Niemcy nie wiedzą, czy mają jeszcze oczekiwać dalszych niespodzianek. W tym wypadku szybka decyzya i interwencya są możliwe, jeżeli odnośne instancye mogą od razu na miejscu się porozumieć.

Gen. Groener o Ukrainie.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

»Die Zeit« donosi z Kijowa:

Szef sztabu generalnego Eichhorna, generał Groener, przyjął deputacyę stronnictwa socyalno-demokratycznego Ukrainy. Konferencya trwała trzy godziny. Członek deputacyi, Jefremow, oświadczył, że federaliści socyalistyczni gotowi są wziąć udział w rządzie.

Delegaci socyalistyczni zaznaczyli, że wykluczenie lewicy od udziału w rządzie mogłoby spowodować poważne komplikacye, tak, że Niemcy musiałyby przystąpić do okupacyi. — Utrzymanie Ukrainy wymagałoby wówczas nie 6, ale 26 korpusów.

Generał Groener oświadczył, że zna powagę sytuacyi, sądzi jednak, że ze względu na politykę hetmana Skoropadskiego spokój da się utrzymać. Rząd niemiecki uznał hetmana, który też na stanowisku swojem pozostanie. Wszystkie pogłoski o dążnościach, zmierzających do zaprowadzenia na Ukrainie monarchii, są nieuzasadnione. Ukraina jest i musi pozostać niezawisłą republiką. Hetman wie o tem, że mocarstwa centralne dążą bezwarunkowo do utrzymania państwa ukraińskiego, że jednak oryentacya mocarstw centralnych nie zwraca się ani przeciw Rosyi, ani przeciw Polsce.

Wstąpienie socyalistów do gabinetu byłoby bardzo pożądane.

O aprowizacyę miast galicyjskich.

(Telefonem).

Wiedeń, 8 maja.

Wczoraj po południu odbyła się tu konferencya w sprawie aprowizacyi miast galicyjskich, w której wzięli udział: Minister dla Galicyi dr Twardowski, przedstawiciel m. Lwowa dr Schleicher, przedstawiciel m. Krakowa prezydent Federowicz, zastępca gal. miejskiego woj. Zakładu kredytowego i Spółki dla obrotu towarowego Galicyi, z Rosyą i Ukrainą dr Łahociński, tudzież posłowie: Zieleniewski, Gross, Rauch, Daszyński, Marek, Klemensiewicz. Przedmiotem obrad była sprawa zaopatrzenia ubogiej ludności miast w mąkę i chleb i zaopatrzenie Galicyi w taką ilość produktów, sprowadzanych z Ukrainy, która odpowiadałaby procentowemu stosunkowi, ustalonemu na poprzedniej konferencyi z drem Seidlerem i prezesem Urzędu żywnościowego.

Po kilkugodzinnych obradach ustalono następujące postulaty: 1) Przyznanie gal. miejskiemu wojennemu Zakładowi kredytowemu w Krakowie odpowiedniego kredytu (około 40 milionów koron), przeznaczonego na cele pożyczek aprowizacyjnych dla miast. 2) Podwyższenie dotacyi dla umożliwienia ludności najmniej zamożnej zakupno środków żywności i pokrycie różnicy cen przy zakupnie zboża i ziemniaków, tak, aby pomimo wyższych cen zakupna, żądać można było od ludności cen zwyczajnych. Dotacya powinna być podwyższona o 150 procent. 3) Pozwolenie większym miastom na zakupienie większego kontyngentu żywności z Królestwa Polskiego. 4) Pozwolenie dla Krakowa i Lwowa na zakupienie kontyngentu węgierskiego i w granicach tego kontyngentu 4 wagonów tłuszczu i 800 sztuk nierogacizny miesięcznie. 5) Ze zboża, sprowadzanego z Ukrainy, otrzymać mają większe miasta w Galicyi pewną ilość oznaczoną wagonów dziennie.

Postulaty te przedłożone będą dzisiaj Naczelnej Komendzie armii w Badenie, poczem odbędzie się konferencya dalsza z prezydentem ministrów, z przedstawicielem Urzędu żywnościowego i z delegatami interesowanych ministerstw.

Telefoniczne i telegraficzne wiadomości c. k. Biura koresp.

z dnia 8 maja.

ZAPRZYSIĘŻENIE GABINETU WĘGIERSKIEGO.

Budapeszt. Prezydent ministrów Wekerle udaje się z nowymi ministrami dzisiaj do miejsca pobytu cesarza, celem zaprzysiążenia ministrów.

ODBUDOWA GALICYI i BUKOWINY.

Wiedeń. W celu wysyłania materyałów budowlanych, przeznaczonych na odbudowę Galicyi i Bukowiny i krajów południowych, wydano osobne zarządzenia w porozumieniu z władzami wojskowemi.

Odpowiedzialny redaktor:
MICHAŁ KONOPIŃSKI.
Wydawca:
RUDOLF OSMAN.

Nadesłane.

(Artykuły w tym dziale nie pochodzą od redakcyi).

Zgubiono

zegarek złoty, wysadzany imitacyą brylancików, nie tyle wartościowy ile pamiątkowy, między g. 7 a 8 wieczór, przy wyjściu ul. Karmelicka l. 28, do koszar obrony krajowej, przy ul. Siemiradzkiego. Proszę o łaskawe odniesienie za odpowiedniem wynagrodzeniem do policyi lub na ul. Biskupią l. 2, gazownia miejska, W. P. 4775 3 3

Zgubiono

złoty zegarek damski, z dwiema kopertami, bez szkiełka, na plantach, dnia 29 lub 30 kwietnia. Łaskawy znalazca zechce oddać w Administracyi „N. Reformy" (ul. św. Anny 3), pod lit. „A. B. 34" za odpowiedniem wynagrodzeniem. 4842 3 3

Zgubiono

w Krakowie na dworcu dnia 14 kwietnia portfel (teczkę), w której między innemi znajdywały się weksle, a mianowicie: 4396 3 3

5 z podpisem p. Jana Bołoz Antoniewicza jako akceptanta, z których dwa opiewały po 6000 K, dwa po 3000 K, a jeden na 2000 K, zresztą niewypełnione;

2 z podpisem Dra Artura Ostermana jako akceptanta, każdy na 3000 K, płatne dnia 15 lipca 1914; zresztą również niewypełnione.

Za zwrot tych weksli do rąk Dra Izydora Ausschnitta, adwokata w Buczaczu, znalazca otrzyma wynagrodzenie.

Przeniosłam

swój sklep na róg placu Matejki i ulicy Kurniki l. 1. Każdego dnia świeże i kwaśne mleko dworskie i wszelkie inne produkta wiejskie.
Marya Gelkowska.
4784 3 3

Księgarnia lingwist.
Stanisława Goldmana
(przy Instytucie jęz. Ansona)
w Krakowie, ul. Szewska 17, II p.
76 poleca: 29 0

Samouczki „Argus"
umożliwiające w bardzo krótkim czasie praktyczne nauczenie się języku niemiec., franc., ang. lub włoskiego, bez pomocy nauczyciela. — Cena K 7·50 za egz. oprawny. Opracowanie dla ludu K 3·60.

Słowniki
niem.-polskie i polsko-niemieckie; franc.-polskie i polsko-francuskie itd., itd. po K 5·50, 9·60 i t. d.

Rozmówki
polsko-niemieckie, polsko-francuskie itd. po K 1·30, 2·40, 4·—, 5·50 i t. d.

Za przesyłkę polec. liczy się 50 h. Za zaliczką 30 hal. więcej.
Prospekty wysyła się bezpłatnie.

Folwark Wołowice rozpoczął, jak co roku,
sezon szparagowy.
Z powodu braku opakowania i trudności pocztowych wysyła się tylko do Krakowa, ul. Kościuszki l. 2. Zgłoszenia na cały sezon tamże. Cena średnia 5 K, za 1 kg.
4579 3 3

Mieszkanie

składające się z dużego pokoju, kuchni i przedpokoju, słoneczne, umeblowane, zaraz do odnajęcia. Wiadomość: od godz. 1—5 po. poł. Ul. Wolska l. 21, I p., oficyny, na lewo. 4838 2 2

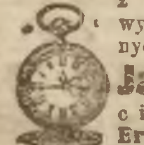
Kto odstąpi telefon?

Zgłoszenia pod **„Telefon"** przyjmuje Administracya „N. Reformy". 4879 2 3

Zamienię
dom z najnowszym komfortem
łazienki gazowe, elektryka, gazowe kuchnie, położenie słoneczne, w śródmieściu blisko plant, na dom w starym Krakowie bez urządzenia nowoczesnego; w razie potrzeby za dopłatą. Zgłoszenia pod **„F. L. 28"** do Administracyi „Nowej Reformy" 4625 3 3

Zażądać

za darmo, opłaconego **katalogu** z odbitkami zegarów, wyrobów złotych, srebrnych i muzycznych i t. d.

Jan Konrad
c i k. nadworn. dostawca, **Brüx**, Nr 1872 (Czechy).
Niklowy lub stalowy zegarek kotwiczny 26, 28, 30 K, z białego metalu (srebra Gloria), złocisty lub stalowy remont. o podwójnej kopercie 35, 40, 50, 60 K, skrzypce 22, 24, 26 K, harmonijki 16, 28 K i wyżej. Za każdy 3-letnie poręczenie. Wysyłka za zaliczką. Wymiana dozwolona lub zwrot pieniędzy. 1171 27 120

Najmniejsza

książeczka do nabożeństwa (5×7 cent.). Drobny druk, wykwintna oprawa. Za otrzymaniem K 5 50 lub K 8 (miękka, cielęca skórka), wysyła franco Księgarnia katolicka Dra Wł. Miłkowskiego w Krakowie. 4002 5 5

Leśniczy

w średnim wieku, teoretycznie i praktycznie wykształcony, z dwudziestokilkoletnią praktyką, jako samoistny leśniczy: w Galicyi, w pierwszorzędnych majątkach Ukrainy i jako nadleśniczy w Królestwie Polskiem (internowany w Rosyi, świeżo powrócił do kraju), poszukuje posady zaraz lub od 1 lipca. Specyalność: zalesienia, szkółki leśne, handlowe, sprawy włościańskie, hodowla, myśliwy, prowadzenie polowań. Odpisy świadectw na żądanie. Zgłoszenia i warunki proszę nadsyłać pod adr.: Gorlice, Galicya poste restante „Leśnikowi". 4843 2 2

Koncypienta

z prawem substytucyi przyjmie adwokat Dr Bader w Krakowie. 4892 2 2

Koncypient

katolik, władający biegle językiem niemieckim, z praktyką prowincyonalną, poszukuje posady w kancelaryi adwokackiej lub notaryalnej. Zgłoszenia pod Koncypient A. M. przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4860 2 3

Magister farmacyi

znajdzie natychmiast umieszczenie w aptece Dra Franzosa w Tarnopolu. — Płaca 600 K miesięcznie. 4865 2 6

Służącą

do wszelkiej pracy, znającą się na kuchni, lub **kucharkę,** przyjmie zaraz. Zgłoszenia: Restauracya, Rozwadów n. Sanem, Rynek 4. 4333 4 4

Kupię

szafę dużą, możliwie 3-skrzydłową i z lustrem. Zgłoszenia pod „Szafa" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4880 2 3

Kupię

lub wydzierżawię zakład fotograficzny z całem urządzeniem zaraz lub później. Wiktor Drejak, Biała, ul. Lipnicka 12. 4867 2 3

Poszukuję

obszernego lokalu na zakład przemysłowy, ewentualnie **kupię dom** odpowiedni. Zgłoszenia listowne: A. Belewski, Kraków, ul. Pędzichów 11, parter. 4858 2 3

Przystąpię

jako **spólnik,** z odpowiednim kapitałem, do każdego uczciwego interesu. Zgłoszenia: K. Ludwikowski, Kraków, ul. Sławiańska 2, parter. 4857 2 3

Stróża

przyjmie adwokat Dr Bader w Krakowie, plac Dominikański l. 2. 4893 2 2

Przystąpię

jako **spólnik** celem założenia zakładu przemysłowego lub handlowego. Ewentualnie odkupię istniejący zakład. Zgłoszenia listowne: A. Belewski, Kraków, ul. Pędzichów l. 11, parter. 4859 2 3

N. S. U.

Necarsulm 7 HP., z przywózkiem, w bardzo dobrym stanie, z dobrymi pneumatykami. Cena 3.000 K. Wiadomość: **T. Waniak. Brzesko.** 4851 2 3

Poszukuję dzierżawy

2 do 3 morgów gruntu wraz z domem, w okolicy: Zwierzyńca, Woli Justowskiej, Przegorzał, Prądnika, w okolicy Krakowa. Zgłoszenia pod „Marya" poste restante Kraków-Zwierzyniec, za okazaniem legitymacyi Nr 31.784—60.473. 4882 2 2

Znajomość

pragnie nawiązać inteligentny, z dobrej rodziny pochodzący, kierownik szkoły koło Krakowa, z panną lub młodą wdową, na odpowiedniem stanowisku społecznem, najchętniej z nauczycielką. — Zgłoszenia pod **„A. W. 990."** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 4594 3 3

Panna

lat 27, nauczycielka, wyjdzie zamąż, najchętniej za urzędnika kolejowego, kawalera lub wdowca. Zgłoszenia nie anonimowe pod K. Sorrenta poste restante Jarosław. 4422 4 4

Zwolniony, jako inwalida Legionów polskich, z dniem dzisiejszym otwieram ponownie

Pracownię malarsko-dekoracyjno-lakierniczą

przy ulicy św. Krzyża l. 23, telefon 2.322.

Podejmuję się robót, wchodzących w zakres malarstwa pokojowego, dekoracyjnego i lakiernictwa, oraz malowania fasad w miejscu i na prowincyi. Proszę P. T. Panów architektów i Szanowną Publiczność o łaskawe poparcie mej pracowni.

Z poważaniem

4078 4 6. **Kazimierz Mikulski.**

Towarzystwo Kredytowe rękodzielników i przemysłowców

w Krakowie, ulica św. Marka l. 20

udziela swym członkom: rękodzielnikom i przemysłowcom, jak również i z innych zawodów — **taniego kredytu** pod dogodnymi warunkami.

Zgłoszenia przyjmuje Dyrekcya w godzinach urzędowych od 11—12 przed południem. 4531 2 3

Do sprzedania zaraz willa

w Krynicy, murowana, z komfortem, składająca się z 12-tu ubikacyj, w przepięknem położeniu, obok lasu, oddalona o 15 minut drogi od środowiska, z werandą 40 m² dużą, z ogrodem, za 80.000 kor., z tego 30.000 kor. długu hipotecznego. Fotografię otrzymać i bliższych szczegółów zasięgnąć można w kancelaryi p. inż. Bromowicza w Krakowie przy ulicy Grodzkiej L. 26, telefon 3444. Pośrednictwo niedopuszczone. 3881 8 8

3879 8 37

Pierwszy wiedeński koncesyonowany skład
używanych wozów wszelkich typów
akże wszelkiego rodzaju uprząż na konie ma zawsze na składzie w bardzo wielkim wyborze. **Karol Fischer,** Wiedeń, II., Praterstrasse 72 hotel Nordbahn. Tel. 44.105. Poząd. koresp. w języku niem. 36 54 0

Lalki
szyte i prasowane, z porcelanowemi i blaszanemi głowami.

Zabawki
dla chłopczyków i dziewczątek, oraz wózki dla lalek
4452 4 5

w Krakowie, ul. Wolska l. 1.

Piękność jest szczęściem!

Przez wieloletnie badanie w dziedzinie pielęgnowania piękności udało się w końcu wynaleźć zupełnie nowy sposób, aby wszelkie przykre nieczystości skóry, jak piegi, trądziki, pryszcze, zmarszczki, czerwoność nosa i twarzy usunąć niezawodnie w kilku dniach, a twarzy, nawet u starzejących się kobiet, nadać młodociano świeży, rumiany wygląd. Skutek jest zdumiewający, i tę receptę słynni lekarze uznali za wyśmienitą! Tysiące dobrowolnych listów z podziękowaniami! Chętnie każdemu po otrzymaniu marki na odpowiedź udzielam wyjaśnienia **zupełnie zadarmo.** Napisać zaraz pod adresem: **L. Becker, Wiedeń 56, Fach 19, Abt. 24.** 2135 11 52

Dom spedycyjny
Vorzimmer i Spółka
Kraków, ul. Andrzeja Potockiego l. 1.

poszukuje zaraz, lub z dniem 1 czerwca, ewentualnie od 1 lipca b. r rutynowanego **buchaltera** (bilansisty) i samodzielnego korespondenta polsko-niemieckiego. Pierwszeństwo mają urzędnicy z zawodu spedycyjnego.

Zgłaszać się można osobiście ze świadectwami każdego dnia, między godziną 3 a 4 po południu, w niedzielę zaś, między godziną 10 a 12 przed południem. Oferty pisemne, nie nadające się, pozostaną bez odpowiedzi. 4584 2 2

Piękny dom

w Wiedniu (II dzielnica) z wszelkim komfortem i windą, w ładnej okolicy, przynoszący od włożonego kapitału w kwocie około 250.000 K przy obecnych nadzwyczajnie niskich czynszach około $3\frac{1}{2}\%$ czystego dochodu, który przy odpowiedniej zwyżce czynszów, może znacznie się zwiększyć — do sprzedania. — Zgłoszenia wprost od reflektantów pod **„Dom w Wiedniu"** przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 4649 2 2

Swędzenie, liszaje, świerzb

usuwa bardzo szybko oryginalna, prawnie chroniona „**Skaboform**", „**Brunatna maść" Dra Flesch'a.** Nie brudzi, zupełnie bezwonna. Słoik na próbę 2 K 30 h, wielki słoik 4 K, porcya familijna 11 K. Uważać na znak ochronny „Skaboform". 1798 30 0

Składy główne: **Lwów:** apteka Szymona Hay, nadw. dostawcy; **Kraków:** apteka „pod Białym orłem", Rynek główny A.-B., 45; **Przemyśl:** c. k. apteka obwodowa H. Schwarza; **Jarosław:** apteka „pod Czarnym orłem" Józefa Rohma; **Tarnów:** apteka obwodowa J. Misiołowskiego; **Drohobycz:** apteka „pod Opatrznością" G. F. Tobiaszka; **Kołomyja:** apteka obwodowa Dra Stefana Stinsla; **Nowy Sącz:** apteka Marcina Gorzeckiego. Skład główny dla Rzeszowa i okolicy: c. k. Apteka Obwodowa.

Pracownia ubiorów męskich, cywilnych i wojskowych
Wincentego Żmudy
w Krakowie, ulica św. Tomasza l. 21, Floryańska l. 15.
wykonuje wszelkie roboty w ten zawód wchodzące; przyjmuje się też garderobę do odświeżenia, prasowania i przerabiania. 4800 2 4

Pensyonat „Raj" w Krynicy

naprzeciw parku położony, urządzony wygodnie, z całodziennem utrzymaniem, otwarty z dniem 15 maja b r. — Wiadomość w pensyonacie. 4698 2 3

„GOR"

Zakład dla aprowizacyi miasta Krakowa i okolic,

SIENNA 7,

kupuje wszelkie towary spożywcze i codziennego użytku. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie między godz. 11—12 w poł., oraz od 4—5 po poł
4809 2 3

Dłużników ś. p. Józefa Jarskiego

b. właśc. zakładu krawieckiego w Krakowie, przy ul. Szpitalnej l. 32, zawiadamia się, że do masy spadkowej po tymże otwarty został konkurs, zaczem zapłaty mogą być ważnie uskutecznione **tylko** do rąk zarządcy masy, **Dra Artura Hersteina,** adwokata w Krakowie, ul. Grodzka 58.
4835 2 2

W Centralnem Biurze przemysłów skórniczych C. O. G.

Rynek, l. 32

jest do objęcia posada **organizatora** dostaw publicznych. Zgłoszenia od godz. 11—1 przed południem. 4850 2 3

Drzewa opałowego

w każdej ilości dostarcza
z okupacyi Królestwa Polskiego
B. Krüger
Warszawa, ul. Jasna, L. 8.
4935

KUPIĘ ZARAZ:

Dom parterowy z ogródkiem. Kamienicę względnie willę z komfortem (ewent. z wjazdem). — **Dwa folwarki** mniejsze do 300 morgów z inwentarzem lub bez.

SPRZEDAM:

Parcele budowlane, osobno lub w całości, nadające się także na cele przemysłowe. — **Kilkanaście realności** mniejszych i większych, tak w Krakowie, jak na prowincyi. — Wyrabia się **dogodny kredyt** hipoteczny.

Konc. Biuro pośredniczo **„Opcya",** Podgórze-Kraków, ulica Lwowska 22, I p., godziny urz. od 3—7 wiecz. 4277 5 8

Farby do materyj w najlepszym gatunku, paczka 60 h.			
Lakier do podłóg, marka **Murzyn**	1	kg K	20
Brunolinę jasną i ciemną	1	„ „	24
Kopaliak przedwojenny	1	„ „	34
Lakier email w wszystkich kolorach	1	„ „	28
„ „ biały	1	„ „	44
„ do żelaza (Eisenlack)	1	„ „	12
Masa francuska do podłóg $^1/_4$, $^1/_2$ l.	1	„ „	18

i wszelkie w tym zakresie farby i lakiery poleca firma

L. Weindling, Kraków Grodzka 26.

4505 5 10 **Telefon 1596.**

Hurtownicy dostają odpowiedni rabat.
Wysyłki pocztą lub koleją załatwia się codziennie.

4289 3 3

LM. 50548/18.
XVII

Obwieszczenie.

Zarząd gminy król. stoł. miasta Lwowa rozpisuje niniejszem

rozprawę ofertową

na dostawę drzewa opałowego twardego, w ładunkach całowagonowych loco stacya nadawcza lub stacya kolejowa Lwów—Podzamcze—Rzeźnia miejska na rok administracyjny 1918/19 dla Zarządu miejskiego opału.

Oferty z podaniem bliższych warunków dostawy należy wnosić najdalej do końca maja 1918 roku na ręce Miejskiego Urzędu gospodarczego, Ratusz II-gie piętro.

Zarząd miasta zwraca jednak już z góry uwagę ewentualnych oferentów, że nie może przyjąć żadnych gwarancyi ani za dostarczenie robocizny do wyrębu, ani też podwód do dowozu drzewa do stacyi kolejowej lub wagonów kolejowych.

Zarząd gminy król. stoł. miasta Lwowa.

Dnia 18 kwietnia 1918 r.

Otomana pokryta z wyścielanem

fotelami, dywan strzyżony, duży świecznik elektryczny i salon antyczny są do sprzedaży w 4946 2 3

Hali licytacyjnej, Bracka 6.

Krem fiołkowy na skórę Silve
Niezbędny dla pielęgnowania twarzy i rąk.
Słoik szklany 80 h i 2·50
tubka 1 K i 1·20
84 63
W aptekach, drogeryach i perfumeryach
Fabryka „Silva", Wiedeń, XV.

Poszukuję do kupna większej ilości
farb ziemnych
mianowicie: zieleni do wapna, okry, czerwieni żelaza i t. d. Szczegółowe zgłoszenia wraz z próbkami przyjmuje Guttman Ignácz, Nyirbátor, Węgry. 4862

Ważne dla wojskowych i abituryentów
Egzamina uzupełniające i maturyczne
Dokładne i pewne przygotowanie do powyższych egzaminów w krótkim czasie. 3860 10

Dla wojskowych urlopowanych specyalne komplety przygotowawcze.

Dla zamiejscowych wypróbowany system nauki w drodze pisemnej korespondencyi.

Własne skrypta i podręczniki. — Warunki przystępne.

Zgłoszenia i informacye pod „Egzamina uzupełniające", Kraków, Karmelicka 46/III (2—4 po poł.)

Kurs rozpocznie się dnia 11 maja 1918 r.
Konces. pryw.
Szkoła rachunkowości i buchalteryi
STANISŁAWA BURNATOWICZA
w Krakowie, ul. Floryańska 55, obok Bramy, Telef. 2113
Obejmuje 4559 5 0
na kursach rocznych, cztero- i sześcio-miesięcznych:

1) Rachunkowość państwową,
2) Buchalteryę kupiecką różnych systemów,
3) Korespondencyę handlową i prace kantorowe,
4) Rachunki kupieckie, naukę o handlu, naukę o wekslu,
5) Stenografię,
6) Obce języki,
7) Pisanie na maszynach i powielanie,
8) Manipulacyę biurową.

Poszukuję do kupna rozmaitych
gwoździ drucianych
w większej ilości. Szczegółowe zgłoszenia wraz z podaniem ilości, przyjmuje Goldberger Lázár, Nyirbátor, Węgry. 486

Zakład kąpielowy Busk w Polsce
Sezon 1918 od 20 maja do 20 września.

Kąpiele siarczane. — „ błotne. — „ elektryczne. — „ słoneczne. — Wodolecznica.
Wspaniały park kuracyjny. Wyborna (polska) kuchnia w zakładowej restauracyi. Ceny przystępne. 3640 8 81

Codzień od 20 czerwca do 20 sierpnia koncert włościańskiej kapeli symfonicznej pod batutą Królewiaków, pp. **Karola i Stanisława Kamysłowskich.** Na żądanie wysyła się prospekt bezpłatnie.

Pod budowę fabryki

poszukuje się około 6 morgów gruntu w bliskości wody bieżącej i toru kolejowego, możliwie najbliżej Krakowa. Zgłoszenia pisemne z dołączeniem planiku do kancelaryi adwokata Dra Rudolfa Frühlinga w Krakowie, Wiślna 8.
4550 3 3

AUTOMATYCZNE ŁAPKI
na szczury **K 6·80,** na myszy **K 4·80,** łapią bez doglądania do 40 sztuk w jedną noc, nie pozostawiając żadnej woni. Nastawiają się same. Łapka na szwaby „**Rapid**", łapiąca tysiące szwabów i karakonów w jedną noc **K 6·90.** Bardzo dobrze działająca łapka na muchy **„Nowa"** K 4·20, wszędzie najlepsze wyniki. Liczne podziękowania. Wysyłka za zaliczką. Porto 90 hal. 63 53 104
Dom wysyłkowy G. Tintner, Wiedeń III 165, Neulinggasse 26.

Kilka kamienic will i parcel
ma do sprzedania
J. ROPSKI, UL. SZEWSKA L. 5
Główne konc. biuro w Krakowie. — Telefon Nr 2248
Codzień świeże zgłoszenia. 3833 10 15

Niech każda pani czyta
me bardzo zajmujące pouczenie o
nowoczesnem pielęgnowaniu biustu.
Rada, która okazała się dobrą, w razie wiotkości lub braku pełności.
Napisać z zaufaniem pod adresem
Ida Krause, Pressburg
(Węgry), Schanzstrasse 2, Abt. 47.
172 **Nic to nie kosztuje!** 32 0

L. 6070. 4421 2 8

Konkurs.

Gmina miasta Rzeszowa poszukuje fachowego kierownika cegielni maszynowej, która w najbliższym czasie ma być zrekonstruowaną i uruchomioną. Dowody kwalifikacyjne: świadectwa pracy i inne, metrykę urodzin, poświadczenie wykazujące uczynienie zadość powinności wojskowej i t. p. dokumenty należy dołączyć do podania z krótkim opisem co do przebiegu życia.

Warunki co do żądanego wynagrodzenia mają być szczegółowo wymienione.

Termin wnoszenia podań oznacza się do **15 maja** b. r.

Gmina miasta Rzeszowa zastrzega sobie, że posada ma być objętą jak najprędzej dla przeprowadzenia zamierzonej odbudowy, ułożenie szczegółowych warunków i spisanie umowy.

Magistrat król. wol. m. Rzeszowa.

dnia 22 kwietnia 1918 r.

Zarządca dóbr

w sile wieku, energiczny, żonaty, reklamowany, 12 lat na jednej posadzie, przeł. obsz. dworsk., znający się na gospodarstwie rolnem i leśnem, drenowaniu pól i budowie, obznajomiony z wszelkiemi maszynami i narzędziami rolniczemi, z powodu zmiany właściciela pragnie zmienić posadę na samoistną lub pod kierownictwem właściciela. Na żądanie złoży kaucyę. Reklamacya pożądana. Zgłoszenia: K. 19 poste restante Ustrzyki Dolne. 3616 4 6

Agronom i leśnik

z wyższ. wykształc., Poznańczyk, w średnim wieku, zon., zdrow, silny i taktownie energ., z wieloletnią praktyką i wszechstronnem doświadcz. w agronomii oraz kulturze leśnej wszelkich systemów, obeznany z manipulacyą pługów parow. i motor., również z budową wszelkich budynków, dróg i mostów (obecnie na posadzie kierownika Sekcyi odbudowy kraju), przyjmie posadę rządcy w majątku rolnym lub leśnym, choćby na skromnych warunkach, lecz samodzielną. Zgłosz.: Matuszkiewicz, Lutowiska. 4295 5 6

Handel delikatesów

z restauracyą, L. Otto w Mielcu poszukuje 2 praktykantów na tychmiast — młodszego i starszego 4805 3 6

Kluby.

Kanapka, 2 fotele, tylko w dobrym stanie, kupię zaraz. Zgłoszenia przyjmuje firma: W. Halski, Kraków, Szewska. 4493 4 6

Zakład fotograficzny
Edwarda Pierzchalskiego
Kraków, ul. Karmelicka l. 21,
przyjmie natychmiast: retuszera lub zdolną retuszerkę; warunki b. korzystne. 2 inteligentne panienki, chcące się poświęcić zawodowej fotografii, do nauki, i ucznia do praktyki. Zgłoszenia osobiste codziennie od godz. 8—10 rano i od 1—4 godz. po południu. 4863 4 4

Meble antyczne stylowe

tylko dla zamożnych amatorów na sprzedaż przy ulicy Grabowskiego 4, parter, na lewo, tylko od godz. 4—5 po południu w dni powszednie 4179 7 8

Śmierć MOLOM!

niezawodne środki jako to:

Molidor,
Globol,
Fix,
Papier juchtowy,
Naftalina,
Mof, 4026 4 6
Antimolina,
Campherol

polecają najtaniej

Reim i Ska
Kraków, Rynek 37.

Kupuję garderobę

męską, używaną; płacę najwyższe ceny. Napisać korespondentkę do L. Schmausa, Kraków, ul. Szeroka l. 22. 3834 17 20

Proszek do prania
„MINLOS"
znany z dobroci, 1 kg K 3·20, 5 kg pocztówką opłatnie wysyła
DROGUERYA J. WILKOSZA
w Krakowie, Karmelicka 14.
Dla Kółek rolniczych i kupców odpowiedni opust.
3744 8 8

Kupuję i sprzedaję

brylanty, złoto, srebro, wyroby antyczne, zęby sztuczne, płacąc najwyższą cenę. Zakład zegarmistrzowski i jubilerski J. Cyankiewicz, Kraków, ul. Sławkowska 24. 2026 23 40

Pierwszorzędny
Zakład krawiecki
A. Bross
Kraków, Floryańska 44 tuż obok Bramy Floryańskiej. Telefon Nr 3269. 408 17 0

60.000 K
20.000 K
10.000 K
i wygrane na
5.000, 2.000, 1.000 K
można mieć przez kupno
zu X. c. k. austr. loteryi klasowej
Ciągnienie d. 11 i 13 czerwca 1918
Cena
1/1 losu, 1/2 losu, 1/4 losu, 1/8 losu
43 K 23 K 10 K 5 K
Wygrywa co drugi los!
Zamówienia przesyłać do biura c. k. loteryi klasowej
M. Knellera
Wiedeń V, Ziegelofengasse 23.
4681 4 20

Męskie i damskie suknie!!!

Przeróbki, nicówki uskutecznia najdokładniej: Pierwsza krajowa spółka zjednoczonych firm krawieckich Galicyi, stow. zarejestr. z ogr. poręką. Ul. Mikołajska l. 13. Telefon Nr 3037. 4518 4 5

Nauczycielka

języka angielskiego, nauczycielka języka francuskiego i nauczycielka języka niemieckiego poszukują lekcyi przez Biuro Stowarzyszenia Nauczycielek, Kraków, ul. Karmelicka l. 32, I. p. Zgłoszenia listowne lub osobiste od godziny 11-tej do 1-szej. 4523 4 4

Naprawia

i instaluje telefony, dzwonki elektr., oraz wszystko w zakresie elektrotechniki
T. ARMATYS
Kraków, Zyblikiewicza 15.
4556 3 3

250 K

dam za wyszukanie lub odstąpienie dwóch lub trzech pokoi od frontu z kuchnią, na parterze lub I piętrze, ze światłem elektr. lub gaz., w śródmieściu, blisko Rynku. Zgłoszenia pod „Grzeczność" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4572 6 6

Do Magistratu w Oświęcimiu

w dziale policyjnym poszukuje się rutynowanej siły pisarskiej męskiej lub żeńskiej. — Wynagrodzenie za umową. Zgłoszenia przyjmuje Magistrat w Oświęcimiu. 4591 4 5

Poszukuję

miejsca pobytu w ich własnym interesie: Józefa i Szczygińskiego i Stanisławy Gadyma 1. Proszę o podanie ich adresu. Stanisław Lipkowski, Posada Olchowska. Fabryka maszyn. 4614 5 5

Szukam dzierżawy

gospodarstwa 5—10 morgowego, zaraz lub od jesieni, w okolicy Krakowa. Zgłoszenia pod Franciszkowski poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4612 5 6

!Realność!

w Podgórzu, przy głównym Rynku, z czterema parcelami, dwa fronty, nadająca się także na fabrykę, do sprzedania. Wiadomość u p. Waśniewskiego, drogueryа w Podgórzu. 4616 3 3

W Krynicy

pensyonat „Krakus" od 15-go maja otwarty. Kuchnia znakomita. Aprowizacya zapewniona. Zgłoszenia przyjmuje
4640 3 6 Zarząd.

3, 4, lub 5 pokoi

z kuchnią poszukuje lekarz w śródmieściu lub w pobliżu śródmieścia. Wiadomość przyjmuje Administr. „Nowej Reformy" pod „Lekarz". 4702 5 6

Inżynier

posiadający dyplom budowy maszyn i elektrotechniki, obeznany z robotami kamieniarskiemi, wolny od wojska, obejmie posadę w Galicyi. Zgłoszenia przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod I. D. 4710 4 4

Wózki dla dzieci

wózki składane do siedzenia i leżenia, także z niklowanym spodem poleca bardzo tanio
E. Porges
Wiedeń, IX, Lichtensteinstr. 35.
4659 4 19

Bona Niemka

młodsza, inteligentna, z dobrej rodziny, potrzebna do dwojga dzieci 7 i 4 lat, do obywatelskiego domu na wieś. Zgłoszenia: ul. Smoleńska l. 16, I p., Bylicka. 4646 3 3

Korki

stare do beczek, szampańskie, stare niepołamane korki do flaszek 30 K, nowe 65
(małe korki także wyżej, kupuje się każdego czasu.
W razie większej ilości przybywam po odbiór na miejsce.
DREBLATT, Wiedeń, II, Nordwestbahnstr. 49. Telefon 47.716. 4657 2 10

Kostyumy

płaszcze i spódnice przyjmuję do roboty i przerabia w najkrótszym czasie, po cenach przystępnych
Magazyn konf. damskich
A. S. HIRSCH
Kraków, ul. Grodzka l. 30.
4566 4 4

HERBATON

przy badaniu przez c. k. urząd dla badania środków spożywczych został uznany za nieszkodliwy dla zdrowia i za znacznie lepszy od innych namiastek; wystarczy dać 2 łyżeczki do szklanki gotowanej wody, i zastąpi w zupełności najlepszą herbatę z rumem. Cena 1 litra z rumem 3 K 60 h, bez rumu 2 K 80 h. Flaszki proszę przynieść ze sobą. Na prowincyę wysyłam najmniej 150 litrów, gdyż mniejszych beczek nie mam. Przy zamówieniu proszę posłać zadatek lub beczkę.

KAZIMIERZ LUDWIŃSKI
4573 fabryka cukierków i herbatonu 2 20
Kraków, Bracka 5. — Sklep. — Filia: Karmelicka 13.

Od lat istniejące
KURSA PRAWNICZE
„IUS" KRAKÓW, GARBARSKA 6, „IUS"
ułatwiają dokładne przygotowanie do wszystkich egzaminów i rygorozów prawniczych w krótkim czasie, przez użycie odpowiednich podręczników.

System pisemny, korespondencyjny.
Dla wojskowych i prowincyi wypróbowany system szybkiego i pewnego przygotowania w drodze pisemnej korespondencyi bez potrzeby opuszczania miejsca pobytu.

SYSTEM PISEMNY zastępuje w zupełności przygotowanie indywidualne.
Kursa prawnicze „IUS" umożliwiają należyte wyzyskanie urlopów, udzielają wszelkich informacyj.
WYPOŻYCZAJĄ
komplety podręczników, skryptów i skrótów.
Lekcye indywidualne i zbiorowe. 4148 7 10

L. 234.9. 4763 2 3

Konkurs.

C. k. Starostwo w Brzesku przyjmie zaraz kilka sił pomocniczych konceptowych ze studyami prawniczemi za wynagrodzeniem do 8 koron dziennie, oraz kilka sił pomocniczych manipulacyjnych za wynagrodzeniem dziennem 3 koron.

Własnoręczne, pisemne zgłoszenia z odpisami świadectw przesłać należy pod adresem c. k. Starostwa w Brzesku.

C. k. Starostwo w Brzesku

dnia 28 kwietnia 1918.

Rządowo uprawnion
fabryka wód min. sztucznych i specyalnych leczniczych
pod firmą
K. RZĄCA i CHMURSKI w KRAKOWIE,
przy ul. św. Gertrudy pod l. 4
wyrabia pod kontrolą Komisyi przemysłowej Tow. Lek. Krak. polecone przez toż Tow.
wody mineralne sztuczne
odpowiadające składem chemicznym wodom: BILIŃSKIEJ, GIESSHÜBLERSKIEJ, SELTERSKIEJ, VICHY, MARIENBADZKIEJ, HOMBURG, KISSINGEN, tudzież
specyalne lecznicze 11 17 0
jak: litową, bromową, jodową, żelazistą, kwaśną, oraz wody lecznicze normalne z przepisu Prof. Jaworskiego.
Sprzedaż cząstkowa w aptekach i drogueryach. Cennik na żądanie franco

Kapustę kiszoną
w cebrach i beczkach wysyła
Składnica Kółek rolniczych w Białej. 4739 2 3

4924

Węgla kamiennego
z okupacyi Królestwa Polskiego
dostarcza w każdej ilości
B. Krüger
Warszawa, ul. Jasna 8.

LW. 16.894. 4114 3 3

Ogłoszenie konkursu.

Wydział krajowy Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem ogłasza niniejszem konkurs na posadę prymaryusza oddziału chorób nerwowych i umysłowych kraj. Szpitala św. Łazarza w Krakowie, z płacą roczną trzy tysiące (3.000) koron, oraz prawem do trzech dodatków pięcioletnich po sześćset (600) koron rocznie.

Ubiegający się o powyższą posadę doktorowie medycyny winni wykazać, iż:
1) są obywatelami państwa austryackiego;
2) nie przekroczyli 40-go roku życia;
3) posiadają znajomość języków krajowych;
4) są specyalistami w dziedzinie chorób nerwowych i umysłowych.

W tym celu winni kandydaci przedłożyć swe odnośne prace naukowe.

Termin konkursu oznacza Wydział krajowy na dzień 31 maja 1918 r.

Podania, należycie udokumentowane, należy wnieść w powyższym terminie za pośrednictwem Dyrektora kraj. Szpitala św. Łazarza w Krakowie.

Lwów, dnia 12 kwietnia 1918.

Nowe książki
wydane w I-ym kwartale 1918 r. przez
Księgarnię M. ARCTA w Warszawie
4369 Nowy Świat, L. 35.

	Mk
Ciembroniewicz J. **Jak wychowywać dzieci w szkole elementarnej.**	8·—
Driault E. i Monod G. **Dzieje polityczne i społeczne w XIX w.** Tłomaczyła dr. J. Jastrzębska. **Sprawa polska w XIX w.,** napisał *M. Handelsman.*	11·—
Górska Pia. **26 pogadanek religijnych z małemi dziećmi.** 4·40, w opr.	5·20
Górski Artur. **Na nowym progu.** (Drogi własne. O dwoistości życia. O prawie części i osłony. O teatrze ludowym. Nasze dwie rzeczywistości).	5.—
Grabowski J. **Geometrya.** Część III. Z rysunkami.	1·75
— **Geometrya poglądowa** dla klas niższych w opr.	4·60
Haberkantówna W. dr. **Z naszych wycieczek.** Z 39 rysunkami. 2·60, w opr.	3·40
Heryng T., dr. **Utrudnione oddychanie nosem.**	—·75
Hygiena sportu. Dzieło zbiorowe pod red. *dra T. HERYNGA i dra W. Osmólskiego.* Z rycinami.	9·—
Kłosowski M. **Polityka Rzymian względem narodów podbitych.**	—·75
Kozłowski W. M. **Krótki zarys logiki** z zadaniami.	2·50
Nasza ojczyzna. Piosenki dla dzieci do słów Or-Ota i M. Konopnickiej, muzyka F. Starczewskiego.	4·50
Okulicz St. **Zbiór zadań algebraicznych.** Część I.	3·60
Osmólski W. dr. **Hygiena w harcerstwie.**	—·90
Śliwiński Ar. **Joachim Lelewel.** Zarys biograficzny. Lata 1786—1831.	17·50
— **Konstytucya Trzeciego Maja.** Wydanie II.	1·80
Sosnowski J. **Fizyologia zwierząt gospodarskich.**	9·—
Surowiecki W. **O upadku przemysłu i miast w Polsce.**	1·10
Tosio K. **Nos causeries, nos lectures et nos exercices français,** z rycinami, w opr.	4·—
Ulanicka M. **Zasady prowadzenia domu.** Z ryc.	4·20
Witkowska H. **Elekcye. Rokosze. Konfederacye.**	1·65
— **Kozaczyzna.** Wyjątki z prac historyków.	1·40
Zarzecki L. **Charakter jako cel wychowania.**	4·—

Tanie wydawnictwa:

Białynia Ewa. **Ignacy Prądzyński,** jenerał wojsk polskich.	1·10
Buyno Marja. **Dumny smerek. Duch burzy.** 2 powiastki. Z rysunkami.	—·45
— **Dzwonek.** Wspomnienia z życia pensyonarek.	—·80
— **Moja podróż.** Powiastka	—·[illegible]
Feliński A. **Barbara Radziwiłłówna,** z objaśnieniami H. Gallego.	1.50
Galle Leon. **Jenerał Henryk Dąbrowski.** Z rycinami.	1·30
Gerson-Dąbrowska M. **Żaczek Złoterego.** Komedyjka.	—·60
Jezierski Ed. **Ostatni dyktator** (Romuald Traugutt).	1·20
Kosmowska I. W. **Domy ludowe u obcych i u nas.** Z rycinami.	3·—
— **Tadeusz Czacki.** 1765—1813.	—·90
— **Związki młodzieży.** W setną rocznicę założenia Towarzystwa Filaretów	1·20
Kościelski Z. **Na wycieczce.** Dwa obrazy z życia skautów.	—·70
Mickiewicz A. **Ballady i romanse.** Z objaśnieniami H. Gallego	1·—
Słowacki J. **Godzina myśli.** Z objaśnieniami H. Gallego.	—·40
Szelążek Wacław. **Powstanie styczniowe.** Z ryc.	1·40
Woronicz J. P. **Świątynia Sybilli.** Zjawienie Emilki. Hymn do Boga. Z objaśnieniami K. Króla.	1·60

Kamieniołomy

porfirowe obszaru 20 morgów z budynkami, o ogromnych pokładach, w sąsiedztwie Krakowa położone, sprzeda korzystnie Rządowo upoważ. Biuro kupna i sprzedaży realności Zygmunta Waldmana w Krakowie, plac Dominikański l. 2. Telef. 2367. 4728 2 3

Nasion
łubinu niebieskiego, seradelli i t. d.
dostarcza, dopóki zapas starczy,
Związek ekonomiczny Kółek rolniczych we Lwowie
obecnie Kraków, Rynek gł. l. 22.
4730 2 4

L. 594/18 4592 2 3

Konkurs.

Kasa oszczędności miasta Sambora rozpisuje konkurs na posadę

dyrektora-referenta

z płacą roczną 6.400 K, dodatkiem aktywalnym 1.200 K, z prawem do 5 dodatków pięcioletnich po 800 K, z prawem do emerytury oraz z prawem do dodatku drożyźnianego na czas wojny w wysokości przez Dyrekcyę Kasy oznaczonej.

Kandydaci powinni wykazać:
1) Odbycie studyów prawniczych z 3-ma egzaminami rządowymi lub z doktoratem praw;
2) Teoretyczną i praktyczną znajomość buchalteryi;
3) Najmniej trzyletnią praktykę w Kasie oszczędności lub w innej instytucyi finansowej;
4) Nieprzekroczony 40 rok życia.

Posada nadaną będzie na razie na rok prowizorycznie, poczem nastąpić może stabilizacya.

Udokumentowane podania wnosić należy do Dyrekcyi Kasy oszczędności miasta Sambora najpóźniej do dnia 20 maja 1918 r.

Sambor, dnia 23 kwietnia 1918.

Dyrekcya Kasy oszczędności miasta Sambora.

Poszukuję posady

jako magazynier. Zgłoszenia pod Magazynier poste restante Tarnów. 4777 3 4

W biurze

podejmie się odrobienia zaległości w godzinach popołudniowych, chcąca pracować, rutynowana buchalterka o skromnych wymaganiach. Zgłoszenia pod „Marya 22" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4785 3 3

Osoba młoda

średnio inteligentna, poszukuje posady do zarządu domem. Zgłoszenia pod C. C. przyjmuje Administr. „N. Reformy". 4763 3 5

Mieszkania

złożonego z 8—10 pokoi, z całym komfortem, poszukuje się do wynajęcia każdego czasu. Zgłoszenia pod T. 6. do Biura dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków, ulica Jagiellońska 7. 4771 4 5

Para nowych, ładnych

półszorków (Brustgeschirre) i całkiem nowa bryczka (Landschützer) do sprzedania za 3.500 K. Bliższa wiadomość: Jakób Kenner, ul. Grzegórzecka l. 14. 4803 2 3

Kupię

restauracyę lub kawiarnię, ewentualnie wydzierżawię koncesyę, zaraz. Zgłoszenia pod „F. F. zaraz" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 4814 3 3

Do wynajęcia zaraz

pokój wspólny z gaz. oświetleniem dla pań. Ul. Karmelicka l. 12, II p., drzwi na lewo. 4688 4 0

Potrzebna jest

młoda osoba, jako pielęgniarka. Szczegóły: Dr Sikorska, klinika neurologiczna, od godz. 8—10 rano. 4834 2 2

Firma L. Lewicki

Kraków, Rynek 15
poszukuje bufetowca, płatniczego z kaucyą, chłopców do obsługi gości. 4820 2 2

2 lub 3 pokoje

elegancko umeblowane, z kuchnią i przedpokojem, z elektryką, do wynajęcia od 15 maja lub 1 czerwca. Wiadomość: ul. Siemiradzkiego l. 9, parter na lewo, między g. 2—5 po poł. 4806 2 3

Poszukuję

spólnictwa w wyszynku wódek, w kawiarni lub podobnego interesu. Sam mogę się zająć placeniem i obsługą gości. Zgłoszenia: Piasecki, ul. Wolska 21. 4857 2 2

Duży pokój

umeblowany, z pościelą i światłem elektrycznem, do wynajęcia. Oglądać można między g. 3 a 4, ulica Sobieskiego 10, II p. 4821 2 2

Kamerdyner

lub starszy służący i ogrodnik potrzebni zaraz. Odpis świadectw. Zarząd dóbr hrabiego Szembeka, p. Alwernia, Poręba. Osobiste zgłoszenia koleją Trzebinia-Kwaczała. 4786 3 5

Spółka
przemysłowo-budowlana
w Tarnowie
poszukuje do tartaku w Kołaczycach koło Jasła zdolnego maszynisty. Zgłoszenia pod adresem: Inż. Flisowski, Tarnów, Wałowa 12. 4744 2 5

Powóz

w dobrym stanie (odnowiony) zamienię za lepszy, dodając drugi, stary, zdefektowany powóz lub za dopłatą. Zgłoszenia do Administracyi „N. Reformy" dla A. D. 4764 5 5

Konkurs.

Jest do objęcia posada
sekretarza
w Magistracie w Skawinie. Podania należy wnosić do końca maja. Bliższe warunki w Magistracie.
4743 2 3 Zarząd gminny.

Spółka
przemysłowo-budowlana
z ogr. odp. w Tarnowie
uprasza wszystkie Spółki budowlane, istniejące w kraju, a pracujące w celach odbudowy, o podanie adresu. Chcemy nawiązać wzajemne stosunki, skoordynować wspólną pracę celem przyspieszenia odbudowy kraju i wyrugowania w tym samym zakresie pracujących obcych żywiołów i kapitałów. Adresować: Inż. St. Flisowski, Tarnów, Wałowa 12. 4745 2 5

Syndykat Rolniczy
w Krakowie
Filia we Lwowie
poleca do natychmiastowej dostawy
wszelkie maszyny i narzędzia rolnicze,
szczególnie:
Siewniki rzędowe i szerokorzutne.
Pielniki ręczne i konne.
Obsypniki do ziemniaków.
Maszyny do robienia powróseł ze słomy.
Kosiarki i żniwiarki.
Toczydła do noży kosiarkowych.
Grabiarki i roztrząsacze do siana.
Części do maszyn żniwnych amerykańskich i innych.
Młocarnie ręczne i kieratowe.
Młocarnie motorowe.
Motory benzynowe i ropne.
Lokomobile parowe używane.
Prasy do słomy.
Elewatory do słomy.
Śrutowniki do mielenia zboża.
Młynki do mielenia kości na pokarm dla drobiu.
Tryery i młynki do czyszczenia zboża.
Sieczkarnie ręczne i kieratowe.
Parniki do ziemniaków.
Płuczki do ziemniaków.
Wagi na zboże i bydło.
Taczki całożelazne do ziemi.
Wózki śpichrzowe.
Bańki na mleko.
Bańki na benzynę.
Sikawki ogniowe do lokomobil parowych.
Łopaty drenarskie.
Motyki.
Kosy, sierpy.
Młotki, babki, osełki.
Kilofy, drągany.
Smar do wozów.
Smar Tovotta.
Waselina.
Oliwa do pługów motorowych.
Oliwa maszynowa.
Szpagat konopny do pras.
Postronki.

Prosimy o rychłe zamówienia póki zapas starczy. 4679 2 4

Nowo otwierzony
SALON MÓD
Anteniny Suchockiej
Kraków, ul. Mikołajska l. 13
poleca, po przystępnych cenach, na świeższe modele, oraz ubieranie i przerabianie kapeluszy. 2896 8 8

Szczenięta

do 12 miesięcy, surowe, niemieckie owczarze lub dobermann-pintscher'y kupię. Zgłoszenia z opisem i ceną: Brzesko, „Sokół", dla T. D. 4719 3 3

W sanatoryum

dla chorób nerwowych i przemiany materyi, lub u specyalisty chorób wewnętrznych, młody, inteligentny, nieżonaty, mężczyzna przyjmie obowiązki sekretarza lub siły pomocniczej w zarządzie, celem ulżenia sobie kosztów leczenia się. Zna gruntownie język niemiecki i umie pisać na maszynie. Reflektuje ewentualnie na dłuższy pobyt. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Administr. „N. Reformy" pod „Zaufania godny 32". 4340 3 3

Leki dla Pań.

Krem na opalenie (wybiela cerę!) 5 K. Benignina na piegi i wyrzuty twarzowe 3 K., „Gar-humora", mydło toaletowe, 10 K i inne 5, 12 K. Kremy, pudry i perfumy: Ola, Diana, Pompadour, Yes, Silve, Kaloderma, Divinia, Si, Bebe, Kleinhauser Nuphar, Rix i inne.
Środki domowe.
„Maść domowa" na rany i bolaki (razem z gazą) 5 K. Na mole: proszki, zółka lub tabletki à 1 K. Na nagniotki i brodawki 1 K. Maść na pocenie się nóg i rąk 2 K. Do ust: pasty 2 K (proszki i wody). Środki na reumatyzm, na świerzb, na epilepsyę 1 K. Wina ziołowe na blednicę, sporządza wszelkie recepty i wysyła za zaliczką: Jul. Łopatka aptekarz w Kołomyi, ul. Jagiellońska l. 19b. 4471 3 10

Konkurencya.

Nowo otworzona pracownia sukien i konfekcyi damskiej oraz dziecięcej przyjmuje do przerobienia używaną garderobę; wykonuje szybko i starannie według najnowszych modeli; przyjmuje wszelkie roboty w zakres krawiectwa wchodzące.
Z uszanowaniem
J. Müller
Kraków, ul. Grodzka 42, wejście od ul. Senackiej l. 2, III sklep od rogu. 4511 3 8

Technik lasowy

z wyższą szkołą lasową we Lwowie i wydziałem rolniczym uniwersytetu w Krakowie, z 20-letnią praktyką przyjmie posadę zarządcy lasów, lub kierownika większego przedsiębiorstwa przemysłowo-leśnego. Zgłoszenia pod „Technik lasowy" przyjmuje Administracya „N. Reformy". 4903 1 3

Do sprzedania

dwa nowe łóżka dębowe z materacami, nie używane, otomana nowa. Wiadomość: ul. Krzywa 5, I piętro, od godz. 9 do 11 rano. 4938 1 3

Osoba

z lepszego towarzystwa, w średnim wieku, poszukuje posady zarządu pensyonatem w kąpielach lub w prywatnym domu na wyjazd. Zgłoszenia listowne pod „Emerytka" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4922 1 2

Portyera uczciwego

z małą kaucyą, oraz londynera poszukuje hotel „Austria". 4941 1 3

Prasowaczek

poszukuje się do pralni „Tęczy". Kraków, ul. Czarnowiejska l. 72. Zarobek tygodniowy od 40—60 K. 4940 1 3

Uzdolnionych

panienek w krawieczyźnie poszukuje pracownia. Ul. Retoryka 1, I p. 49.6 1 2

Stenotypistkę

na 3 godz. po poł., jęz. pol. i niem., ortografia; Smith & Bros, przyjmą Zjedn. firmy: Drobner, Kraków. Zgłoszenia m. g. 11—12 r. 4953 1 3

Apteka

w mieście obwodowem do wydzierżawienia zaraz. Zgłoszenia pisemne: Szczęsnowicz poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 4929 1 3

Płaszcz damski

szarny, tanio do sprzedania. Ulica Lubicz 40, I p., of. 4897

Rutynowany

solicytator adwokacki

obznajomiony zupełnie z buchalteryą bankową, poszukuje posady w banku lub w innem, większem przedsiębiorstwie. Zgłoszenia pod N. Sardach, Wiedeń, XX, Brigittag. 5/II/50. 4847 1 2

Do retuszu

przyjmuję klisze na sztuki z miejsca i z prowincyi. Zgłoszenia listowne pod „Retusz" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4895 1 2

Zakład fryzyerski

Adolfa Gottlieba, ul. Długa l. 38. w Krakowie, poszukuje zdolnego pomocnika fryzyerskiego zaraz lub od 15 maja pod korzystnemi warunkami. 4898 1 4

Agronom

czernichowiak lat 40, wolny od wojska poszukuje zarządu większym majątkiem, lub też samodzielnego zarządu folwarkiem. Zgłoszenia pod „S. L. K. 1877" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4948 1 3

Kupię majątek ziemski

dla celów przemysłowych, kilkaset do tysiąca morgów obszaru. Gleba, położenie obojętne. Może być nasienny lub zręby leśne. Dokładne i prawdziwe informacye pod „Zarząd lasów Podwysokie, poczta Horożanna Wielka". 4872 1 3

Trucizny

bakcylowa i proszkowa na szczury i myszy, na karaluchy, na mole, w Agencyi handl. Kraków, ul. Konarskiego 30, u firm: Reim i Ska, Drobner i t. d. 4774 1 6

Do sprzedania

3 nowe, białe, batystowe bluzki na szczupłą osobę oraz nowe, damskie, przedwojenne buciki czarne, wysokie, Nr 35. Oglądać można między godz. 11—1 w południe. Aleja Mickiewicza l. 49 parter Nr 2. 4904

Krawcowa samodzielna

szyjąca kostyumy, konf. dziecięcą, także bieliznę, poszukuje szycia w domach prywatnych w mieście lub na wsi. Zgłoszenia przyjmuje Administr. „N. Reformy" dla Krawcowej. 4949

Pokoje

umeblowane z utrzymaniem są do wynajęcia w nowo otworzonym pensyonacie, ulica Wolska l. 15, Skrzetuskiej z Berlina. 4907 2 10

Kupię dom

I-piętrowy lub parterowy o 9—10 ubikacyach w starym Krakowie. W gotówce mogę łożyć 50.000 K. Zgłoszenia od Dom przyjmuje Admin. N. Reformy". 48 6 2 6

Panna

biegle pisząca na maszynie, poszukuje natychmiast zajęcia na kilka godzin po południu. Zgłoszenia pod „S. W." przyjmuje Administracya „N. Reformy". 4928

Sprzedam

ubranie marynarkowe czarne i spodnie ciemne w paski, z przedwojennej materyi. Wiadomość między g. 3—4 po południu, Dębniki, ul. Barska l. 6. I p. 4939 1 2

Aparat

elektryzacyjny leczniczy, o prądzie stałym kupi: S. Karwacki w Liszkach. 4901

Firma Józef Oleksy

w Nowym Sączu

poszukuje młodszego pomocnika handlowego (bufetowca). Dołączyć odpis. świadectw. 4900 1 3

Potrzebna panienka

jako praktykantka, do magazynu rękawiczniczego, miejscowa, mieszkająca u rodziców. Ul. św. Anny 2. 4931 1 2

Udzielam

lekcyj gry na skrzypcach i na fortepianie. Zgłoszenia: Aleja Mickiewicza l. 55. 3305 4 4

Aparat kinematograficzny

francuskiej marki, Pathe-Freres, prawie nowy, do sprzedania: A. Łącki, plac Matejki 8. 4958 1 3

Automobil

16—18 HP., nowszego typu, w zupełnie dobrym stanie, do sprzedania: A. Łącki, plac Matejki l. 8. 4957 1 3

Zdolny maszynista

(ślusarz), lat 22, znający się na wszelkich naprawach maszyn rolniczych, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod 4930 przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4930a

Zdolny, egzaminowany maszynista

(ślusarz, kowal), znający się doskonale na prowadzeniu maszyn parowych wszelkiej konstrukcyi, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia pod 4930 przyjmuje Administr. „N. Reformy". 4930b

NOWOŚCI DLA PAŃ na sezon letni!

do nabycia w Zakładzie haftów „ABA" przy ulicy Floryańskiej l. 25, I piętro.

Bluzki jedw. i markizetowe, haftowane.
Halki jedwabne.
Koszule damskie, haftowane.
Kołnierze damskie w wielkim wyborze.
Pończochy (czarne i brązowe).
Skarpetki męskie.
Rękawiczki i t. p. 4932 1 10

Ceny przystępne.

Zarząd dóbr Przyborowie

poczta Grabiny, poszukuje od 1 lipca ekonoma z niższą szkołą rolniczą z trzechletnią praktyką, w wieku nieprzekraczającym 50 lat. Przesłać odpisy świadectw. 4918 1 2

Księgarnia i Skład nut G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

poleca najnowsze wydawnictwa:

	Koron
Bibl. Uniwersytetów lud. Nr 189. Asnyk A. Poezye	—·80
Ernst M. dr. Kosmografia	6·—
Jotejko T. Podręcznik do nauki szkolnej i śpiewu, zb. I II po.	1·20
Kozłowski-Beleścic. Henryk Sienkiewicz	6·40
Lewicki A. dr. Zarys historyi Polski krajów ruskich	6·40
Mickiewicz A. Pan Tadeusz	2·40
Na San-Domingo. Obrazy i wspomnienia	2·80
Prus B. Wojtusie. Szkice i drobiazgi	8·—
Reymont W. Przysięga. Nowele	8·40
— Insurekcya. Rok 1794	15·—
Sienkiewicz H. Legiony. Powieść historyczna	9·60
— Trylogia, 6 tomów	24·—
Stattler H. Początkowa nauka arytmetyki w układzie metodycznym III	2·90
Tur J. Nauka i uczony	5·60

Do nabycia we wszystkich księgarniach. 3196 3 3

Poszukuję do wynajęcia

na dłuższy czas domu z ogrodem o kilku, ewentualnie umeblowanych, ubikacyach, w ładnej okolicy w pobliżu miasta lub miasteczka zachodniej Galicyi. Zgłoszenia przyjmuje: „Announcenbureau" Heinrich Schalek, Wien I., Wollzeile 11, pod L. W. 281. 4914 1 3

Majątek ziemski

mały, w zachodniej Galicyi, poszukiwany do zamiany za willę jednopiętrową z komfortem, z ogrodem blisko pół morga, 5 minut drogi od stacyi tramwajowej w starym Krakowie, ewentualnie za dopłatą. Zgłoszenia pod „Transakcya" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 4984 1 5

Od 18 lat istniejące

Konc. pryw. Kursa handlowe

Henryka Rauscha w Tarnowie

przygotowują w krótkim czasie do egzaminu z buchalteryi kupieckiej, pojedynczej i podwójnej lub korespondencyi handlowej w Akademii handlowej. Dla zamiejscowych wypróbowana nauka listowna (piśmienna), zastępująca w zupełności przygotowanie indywidualne.

Liczne uznania. 4956 1 3

Dnia 1-go czerwca 1918 r. o godzinie 10 przed południem odbędzie się w lokalu Wydz. Krajowego (II. Dep.) we Lwowie

XVII. Walne Zgromadzenie

AKCYONARYUSZÓW „RAKSZAWY"

Towarzystwa Akcyjnego

dla wyrobów sukienniczych we Lwowie.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie Zgromadzenia, powołanie sekretarza i dwóch skrutatorów.
2. Sprawozdanie Rady zawiadowczej z czynności i rachunków za rok administracyjny 1917.
3. Sprawozdanie Komisyi rewizyjnej i wniosek na udzielenie absolutoryum Zarządowi Towarzystwa.
4. Wniosek Rady zawiadowczej co do rozdziału czystego zysku za rok 1917.
5. Wniosek Rady zawiadowczej co do emisyi dalszych 500 sztuk akcyi w myśl § 4 statutu.
6. Wnioski Akcyonaryuszów.

P. T. Akcyonaryusze, którzy chcieliby wziąść udział w Walnem Zgromadzeniu, mają, po myśli § 20. Statutu, złożyć akcye swoje w Banku Krajowym we Lwowie, tegoż filii w Krakowie lub w jednem z jego zastępstw na 3 dni przed Walnem Zgromadzeniem, najpóźniej do dnia 29 maja 1918.

Prezydyum Rady zawiadowczej: 4960

Sekretarz Inż. Konrad Łoziński. Wiceprezes Dr Władysław Jahl.

OSTRZEŻENIE! OSTRZEŻENIE!

W ostatnich czasach pod nazwą

HOFFMANNA KROCHMAL

z marką ochronną „Kotka"

pojawiły się falsyfikaty

które po cenach lichwiarskich są sprzedawane.

Falsyfikaty te są w pudełkach z podrabianemi etykietami i wydrukowaną ceną „24 hal." lub w czerwonych woreczkach w handel wprowadzone.

Rozbiór chemiczny, przeprowadzony przez rzeczoznawców, wykazał, że falsyfikaty te składają się z domieszek krochmalu ziemniaczanego i gipsu.

Usilnie przestrzegamy

przed zakupnem, jakoteż przed rozpowszechnianiem fałszowanego towaru, do czego sława naszej „Firmy" i opatentowana „Marka ochronna" są nadużywane. W każdym wypadku postępujemy bezwzględnie i naśladowców ścigamy sądownie. 4324 3 3

Hoffmanna Fabryka krochmalu
Towarzystwo akcyjne

Kupimy

większą ilość

świerkowej kory

(garbarskiej).

Oferty przyjmuje: 4966

Dyrekcya Živnostenská Banka
Filia we Lwowie, ul. Jagiellońska 8.

Sprzedam

12 metrów żywicy leśnej. Próbka na żądanie. Zgłoszenia: Bohdan Domański, Wadowice. 4917 1 3

Parcela budowlana

z ogrodem warzywnym, 575½ sążnia, w dzielnicy XXII, do sprzedania. Wiadomość: ul. Długa l. 25, w pracowni blacharskiej. 4942 1 5

W Zakopanem

szukam do wynajęcia rocznego willi, kompletnie urządzonej, na pensyonat. Zgłoszenia: biuro Buchstaba, Lwów, ulica Karola Ludwika, „Pensyonat". 4845

Poszukuję panny

do dwojga małych dzieci. Zgłoszenia: Dr M. Spira, Rzeszów. 4955 1 3

Poszukuje się

akademika, maturzysty lub maturzystki, kat., na prowincyę do udzielenia lekcyi uczniowi z III. kl. gimn. realn i dziewczynce z IV. kl. norm. Zgłoszenie i podanie warunków pod adresem: Strohschneider, Horyniec, Galicya. 4927 1 3

Fortepian

do przegrywania na godziny, w Podgórzu, ul. Kalwaryjska l. 34, parter na lewo. 4937 1 3

Do sprzedania

szlafroki, bielizna stołowa, atłas na podszewkę, plusz czarny, aksamitny, kapy na łóżka. Ul. Zamojskiego l. 14, II p., drzwi 21, od g. 5—7. 4934 1 2

Reparacyę

sikawek ogniowych, kas ogniotrwałych, maszyn i narzędzi rolniczych oraz pomp wszelkiego rodzaju szybko i po przystępnych cenach wykonuje

Zakład ślusarsko-mechaniczny Stefana Kowalskiego i Spółki w Dębicy.
4943 1 2

Dom III-piętrowy

narożnik, cały front sklepy, z szerokiem chodnikiem na kawiarnię, przy najruchliwszej ulicy, blisko plant i Izby handlowej, nadający się dla kupca, na bank lub na mieszkania, do sprzedania bez pośrednictwa. — Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod Śródmieście. 4906

Urzędnik(czka)

obznajmiony(a) z rachunkowością i polsko-niemiecką korespondencyą, piszący(a) na maszynie, znajdzie stałą posadę w browarze akcyjnym w Tenczynku. Zgłoszenia z podaniem warunków i wysokości wymaganej płacy przyjmuje Zarząd browaru. 4975 1 5

Kto poszukuje

siły biurowej, oficyalisty oraz różnego rodzaju służby domowej, gospodarczej, hotelowej i t. p.,

kto zamierza

kupić lub sprzedać dom, folwark, parcelę, zakład przemysłowy i t. d. niechaj z zaufaniem zwróci się do rząd. upraw. Biura Stanisława Tumidajowicza w Krakowie, ul. Szewska l. 23. Tel. 1405 (od godz. 10—12 i od 4—6). 4923 1 3

L. 3738/D. 4818

Ogłoszenie.

C. k. Galicyjski Zakład obrotu bydłem w Krakowie przenosi swe biura dnia 17 maja 1918 r. z Krakowa do Lwowa, gdzie mieścić się one będą w gmachu c. k. Towarzystwa gospodarskiego przy ulicy Kopernika L. 20.

Z powodu tego przeniesienia i przypadających w tym czasie Zielonych Świąt będą biura Zakładu zamknięte od 16 do 20 maja włącznie. Dnia 21 maja b. r. Zakład urzędować będzie we Lwowie.

Godziny urzędowe będą od 8-mej rano do 2-giej po południu, dla stron tylko od 11-tej rano do 1-szej w południe. — Dla telegramów adres Zakładu będzie „Gazob-Lwów".

C. k. galicyjski Zakład obrotu bydłem.

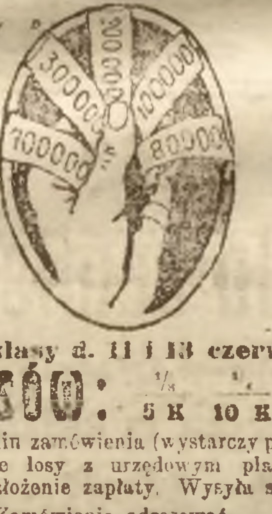
Dr M. Dalkiewicz m. p. J. Bobija m. p

X. Ces. król. austr. c. k. loterya klasowa.

140.000 losów — 70.000 wygranych.

Najkorzystniejsza loterya państwowa.
Wygrywa co drugi los.
Główna wygrana w najkorzystniejszym razie

1,000.000 K

4961 1 3

Ciągnienie I klasy d. 11 i 13 czerwca 1918 r.

CENA LOSÓW: ⅛ 5 K, ¼ 10 K, ½ 20 K, ⅟₁ 40 K

Zaraz po otrzymaniu zamówienia (wystarczy przekazem), wysyła się oryginalne losy z urzędowym planem gry i poświadczeniem na złożenie zapłaty. Wysyła się też w pole.

Zamówienia adresować:

Biuro c. k. loteryi klasowej
LUDWIK FRIEDMANN, Wiedeń I., Salzgries Nr 12.
Adres dla telegramów: Glücksbote, Wiedeń.

WALNE ZGROMADZENIE

CZŁONKÓW

Towarzystwa zaliczkowego w Mszanie Dolnej

odbędzie się dnia 19 maja 1918 r. w domu p. Schallera o godzinie 5 po południu.

Porządek dzienny:

1) Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
2) Sprawozdanie Dyrekcyi z rachunków za rok 1917;
3) Sprawozdanie Komisyi rewizyjnej i wniosek tejże o udzielenie Dyrekcyi absolutoryum;
4) Zniżenie procentu od udzielonych pożyczek i procentu zwłoki;
5) Sprawa realności nabytej w Koninie w drodze licytacyi;
6) Wnioski członków.

W razie braku kompletu w oznaczonej godzinie, Walne Zgromadzenie odbędzie się w tym samym dniu o godzinie 6 bez względu na ilość członków. 5012

Alojzy Bollna sekretarz. Dr E. Urbański prezes Rady Nadzorczej.

Gotowe formularze podań o

urlopy

(także w języku niemieckim) po 10 h za egzemplarz wysyła: Katolicka krawnica Jana Maćkowa, Stratyn Wyżny, p. Rożniatów (Gal.) 4902 1 4

Nauczycielka

wydz., z językiem niem., franc. i angiel., przyjmie na czas wakacyi posadę do 1—2 panienek na wsi lub w letnisku u zamożnej izr. rodziny. Zgłoszenia pisemne pod „Wieś" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4970

Intel. panna biurowa

poszukuje posady. Zgłoszenia pod „M. W." przyjmuje Biuro dzienników i ogłoszeń J. Hopcas i A. Salomonowa, Kraków. 4952 1 2

Rower

w bardzo dobrym stanie, jest do sprzedania. Ul. Pawia 14, I piętro, m. godz. 12—3. 4950a

Poszukuję lekcyj

sluch. uniwersytetu. Zgłoszenia listowne pod „Lekcya" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4944 1 3

Panienkę

estetycznych zalet i handlowych aspiracyi, przyjmie na stałe salon obrazów. Adres: Kwapniewski, Lwów, ul. Lojewela 8. 4849 1 5

Krowa mleczna

do sprzedania. Wiadomość: Czarna Wieś, Kawiory 7. 49 5 1 2

Poszukuje się

koncypienta

młodego, z praktyką sądową, do kancelaryi wiedeńskiej. Adw. Dr Faust, Wieden I., Schwertgasse 4. 4844 1 6

Restauracya

hotelu Poliera w Krakowie poszukuje chłopców do praktyki. Zgłoszenia od godz. 10 do 12. 4987 1 2

Powóz

brek, na 12 osób, wóz mleczarski nadający się do rozwozu lodu oraz różne koła, do sprzedania. Tandeta żelazna 77. 4969 1 3

Poszukuję

zdolnego pomocnika fryzyerskiego. A. Leibowicz, Kraków, ul. Rakowicka l. 19. 4935 1 3

Marnik

„Schaubecka" z przeszło 800 markami, tanio do sprzedania. Ul. Pawia l. 14, I p., m. godz. 12—3. 4980b

Dużo drzewa

nadającego się do budowy, deski krokwie, do sprzedania. Ul. Płaszki l. 10 (za parkiem Krakowskim). 4908

Do wynajęcia

słoneczny, umeblowany pokój dla jednej osoby, zaraz lub od 15 maja. Ul. Szlak l. 3, I p., na prawo. 4951 1 3

Kupię

kamienicę

z wkładem do 20.000 K. Pośrednictwo niedopuszczalne. — Zgłoszenia listowne pod „Kamienica 100.000 30.000" przyjmuje Administracya „Nowej Reformy". 4959 1 2

50 lub 60.000 K

pożyczki szukam na pierwszą hipotekę po banku na 6%. Zgłoszenia listowne przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod Lokata. 4953 1 2

Potrzebne zaraz

panny zdolne i podręczne do pracowni sukien. Ul. Karmelicka l. 23, II p., front, str. prawa. 4539 2 2

„Minimax"

aparaty ochronne przeciw ogniowi są potrzebniejsze obecnie, niż kiedykolwiek. W czasach, kiedy straty w towarach, maszynach i urządzeniu nie dadzą się powetować, niezbędny jest aparat, który stłumi pożar zaraz w zarodku. Najidealniejszym aparatem jest „Minimax".

Dowody:

przeszło 49.000 potwierdzeń ugaszenia pożaru;
przeszło 102 wypadków uratowania życia ludzkiego;
przeszło 900.000 aparatów w użyciu.

Informacyi udziela bezpłatnie z największą gotowością Józef Steuer w Krakowie, ul. Librowszczyzna 7, kierownik obwodowy Tow. dla budowy aparatów „Minimax", Spółki z ograniczoną poręką w Wiedniu. 5019

Jabłka, maliny

w większych ilościach na dostawę w lecie i jesieni zakupuje parowa fabryka marmolady Stanisław Gurgul w Jarosławiu. 4954 1 12

Zamiast

spirytusu do palenia

polecam „MARS" masę

1 szt. 40 h. Karton zawiera 300 szt.
1 szt. 30 h. Karton zawiera 500 szt.

Dla P. T. Kupców

znaczny opust. Odbiór tylko kartonami! Wyłączne zastępstwo na Kraków i okolicę:

Fr. Lenert

Kraków, ul. Sławkowska l. 6. 4840 1 5

Adwokat Kaner

w Rzeszowie

poszukuje rutynowanego koncypienta. Warunki korzystne. 4915 1 6

Kupię zaraz

piłę (gater)

do rznięcia drzewa. Zgłosz. listowne: Jan Kakla, Zabłędza, p. Tuchów. 4818 1 14

Języki:

Angielski Francuski Niemiecki itd.

Początki, Konwersacya, Gramatyka, Korespondencya, Literatura. Lekcye osobne i zbiorowe od 6 koron miesięcznie.

Instytut Ansona
ul. Szewska 17.

267 32 0

Adwokat Dr Silber

w Rzeszowie

poszukuje rutynowanego koncypienta. 4660 3 3

Poszukuję osoby

władającej dobrze językiem niemieckim, do pomocy w korespondencyi trzy godziny w tygodniu. Zgłoszenia z warunkami przyjmuje Administracya „Nowej Reformy" pod „Pomoc". 4712 2 2

Inteligentna osoba

z dwojgiem dzieci, której mąż poległ na wojnie, poszukuje zajęcia, jako gospodyni lub klucznica we dworze lub na plebanii. Adres: Magdalena Wasyluk, Szuparka, powiat Borszczów. 4864 1 3

Młodą wdowę

lub panią, rozwiedzioną nie z jej winy, z lepszej rodziny, do lat 30 z majątkiem, poślubi wdowiec (konstruktor maszyn). Znajomość języka niemieckiego pożądana. Zgłoszenia pod „3 Maja" przyjmuje Admin. „N. Reformy". 4931 1 2

Wdowiec

w starszym wieku, bezdzietny, zamożny, zajmujący dobre stanowisko przy kopalniach nafty, z dochodami około 15.000 K rocznie, pragnie tą drogą poznać w celu matrymonialnym starszą pannę lub wdowę, o ile możności bezdzietną, w wieku do lat 50, z dobrego domu, inteligentną i gospodarną, mającą realność lub majątek ziemski. Zgłoszenia z fotografią pod adresem „Stanisław Piński", Bitków. Dyskrecya i zwrot fotografii zapewniono. 4866

Wdowa

w średnim wieku, z dwojgiem dzieci, obywatelka, pragnie wyjść za mąż, za starszego kawalera lub wdowca z pensyą. Stefania Wysocka. Poste-restante, Kraków. 4886 1 2

Panna

blondynka, lat 20, pragnie poznać młodego mężczyznę w celu matrymonialnym. — Zgłoszenia nie anonimowe pod „Franciszka 20" przyjmuje Administracya »Nowej Reformy«. 4815

Z drukarni Literackiej w Krakowie, ul. Jagiellońska L. 10. Rządca drukarni L. K. Górski.